

ELS CDIAP DE L'IMPD

CDIAP EIPI Ciutat Vella
CDIAP EIPI Nou Barris

**LA INTERVENCIÓ GRUPAL EN EL
TREBALL DE CASOS**

LA INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA

**ELS PROTOCOLS D'ARTICULACIÓ
ESTABLE AMB ALTRES SERVEIS**

CURS 2019 - 2020

Barcelona, 31 de gener de 2020

I. PART:	3
1. Objectius d'aquest document.	3
2. Dades globals del curs 2019 / 2020	3
3. Fets a destacar	4
4. Procés de programació i d'avaluació	5
II. PART: La intervenció grupal en el treball de casos.	9
1. Utilitat terapèutica de la intervenció grupal	9
2. Antecedents	15
3. Tipus de grups	15
4. Els grups terapèutics	16
4.1. Projectes en marxa i programats el curs 2019/2020.	
4.2. Quadres resum.	
4.3. Breu descripció de cada projecte.	
5. La intervenció terapèutica en grup.....	37
III. PART: La intervenció comunitària.	41
1. De què parlem	41
2. Els projectes en marxa el curs 2019 – 2020.....	42
3. Breu descripció de cada projecte	45
IV. PART: Els protocols d'articulació estable interserveis.	55
1. De què parlem	55
2. Els protocols en marxa	55
3. Breu descripció dels protocols en marxa	58
V. PART: Reptes de futur.	65
ANNEXOS:	67
1. Professionals i projectes	69
2. Fitxa intervenció grupal	79
3. Fitxa intervenció comunitària.....	83
4. Fitxa Memòria i avaluació Projecte intervenció grupal	85
5. Fitxa Memòria i avaluació Projecte intervenció comunitària	89

I PART

1. OBJECTIUS D'AQUEST DOCUMENT

- ✓ Informar i visibilitzar a l'intern de l'IMPD els projectes que realitzen els dos CDIAP i els protocols en marxa d'articulació estable amb altres serveis.
- ✓ Facilitar que tots dos CDIAPs comparteixin una visió global del que fan cadascun d'ells.
- ✓ Contribuir a consolidar i potenciar tant la intervenció grupal, entesa com una eina d'intervenció d'alta utilitat i eficàcia en el treball de casos, com la intervenció comunitària i l'existència de protocols d'articulació estable amb determinats serveis, en la línia definida pel Model Municipal dels CDIAPs de l'IMPD.
- ✓ Incentivar i contribuir a l'existència d'un intercanvi d'experiències i d'una reflexió compartida amb la resta de CDIAPs de la Xarxa Pública de Catalunya.

2. DADES GLOBAIS

Grups terapèutics	19 projectes (8 CV + 11 NB)	28 grups diferents (15 CV + 13 NB)
Intervenció terapèutica en grup	2 projectes (1 CV + 1 NB)	5 grups diferents (3 CV + 2 NB)
Intervenció comunitària	De prevenció primària i secundària	
	7 projectes (3 CV + 4 NB)	Mínim 9 Màxim 13 edicions / grups
	De presència i participació estable en la xarxa territorial de serveis	
	6 projectes (3 CV + 3 NB)	10 espais o instàncies diferents en les quals es participa de manera estable (6 CV + 4 NB)
	De presència i participació estable en la xarxa sectorial de districte o de ciutat	
	4 projectes (3 són xarxes o projectes en els que participen tots dos CDIAPs cadascun en el seu districte. Es tracta dels mateixos projectes que es concreten en xarxes territorials / espais d'articulació diferents)	13 espais diferents de participació i treball (Els espais d'àmbit de ciutat solament s'han comptat una vegada encara que participin els dos CDIAPs; i no s'han comptat les comissions de treball pendents aquest curs a les taules de Salut Mental de districte)

Protocols d'articulació estable del CDIAP amb altres serveis del territori	15 Protocols	31 espais diferents d'articulació i treball
---	---------------------	--

3. FETS A DESTACAR

✓ La intervenció grupal en el treball de casos:

- **La intervenció grupal està plenament consolidada** des que al 2014 l'IMPD va organitzar una formació adreçada als dos equips de CDIAP amb l'objectiu de potenciar l'eina grupal que ja s'estava utilitzant, però que es volia intensificar i diversificar.

Podem afirmar que aquest objectiu està assolit **amb un total de 21 projectes en marxa aquest curs** (19 grups terapèutics i 2 intervencions terapèutiques en grup).

- Al gener de 2019 es va incorporar l'espai de **supervisió tècnica externa sobre la intervenció grupal**, a més de la que ja teníem de supervisió de casos. Cada CDIAP disposa de 10 sessions anuals de supervisió de la intervenció grupal de dues hores de duració amb una periodicitat mensual.

La valoració és altament satisfactòria.

✓ La intervenció comunitària:

- **Els projectes de prevenció primària i secundària:**

- **Els projectes d'anys anteriors estan plenament consolidats** un cop demostrada la seva eficàcia i utilitat.
- **S'ha incrementat aquest curs** amb la posta en marxa dos projectes nous de prevenció primària i secundària, de manera que **ja són 7 els projectes en marxa**.

- **Els projectes comunitaris de presència i participació en la xarxa territorial:**

- **Els projectes d'anys anteriors estan plenament consolidats.** A Ciutat Vella participem en totes les xarxes territorials de coordinació interserveis que existeixen al Districte (Raval, Casc Antic, Gòtic). I en Nou Barris continuem tenint una participació activa en les Xarxes de Verdum, Roquetes i Zona Nord.

- **Els projectes comunitaris de presència i participació en la xarxa sectorial:**

- **S'ha consolidat la presència i participació estable** dels nostres dos CDIAPS **a les Taules de Salut Mental** d'àmbit **de Districte** tant a Ciutat Vella com a Nou Barris, i en les diferents comissions de la Xarxa de CDIAP de Barcelona.

- **A Nou Barris està consolidada la participació del CDIAP al Circuit Territorial de districte “Barcelona contra la Violència masclista”.**
- Paral·lelament els nostres CDIAP participen en el Grup de treball sobre “Detecció i violència sexual en la infància” d'àmbit de ciutat.

✓ **Els protocols d'articulació estable amb altres serveis:**

- Aquest curs i fruit del treball realitzat al llarg de tot el 2019 **hem passat de 2 protocols** signats amb els CSMIJ dels Districtes de Ciutat Vella i de Nou Barris, **a tenir un total de 15 protocols en un esforç per consolidar el treball en xarxa.**

Així, s'han signat Protocols d'articulació estable amb els 10 Centres d'Atenció Primària de Salut i ABS de Ciutat Vella i Nou Barris, amb l'EAP de Nou Barris, i amb els Departaments de Neonatologia i de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron.

4. PROCÈS DE PROGRAMACIÓ I D'AVALUACIÓ

El Model Municipal dels CDIAPs de l'IMPD ha introduït una dinàmica de funcionament en la qual es dona el següent cicle:

Finals de juny	Memòria i avaluació de cada projecte realitzat o en marxa. La fitxa corresponent a cada projecte ha d'estar completada a 31 d'agost com tard. (Veure annexes)
La última setmana de juny	Jornada interna de revisió i programació anual. En ella participa tot l'equip del servei. L'objectiu d'aquesta jornada és valorar “on estem i que hem fet” en el curs que finalitza (setembre / juny) i “què volem fer i on volem arribar” en el proper curs, tot decidint quines seran les prioritats i actuacions que es volen proposar a partir de l'anàlisi de la informació prèviament seleccionada amb aquesta finalitat. Té la missió d'aportar una visió global en el període a partir de l'anàlisi de la informació sistematitzada per objectivar els aspectes que ho requereixen. Té caràcter executiu en tant l'anàlisi i la informació que es comparteix està orientada a la presa de decisions. Les prioritats de futur que es defineixen en les conclusions de la Jornada s'eleva posteriorment per escrit al / la Cap de Coordinació i Estratègia de l'IMPD per la seva aprovació i s'informen a la Gerència de l'IMPD.

	És en aquesta Jornada on, entre d'altres temes, s'aborden els projectes realitzats durant el curs que finalitza, i es proposa <u>de manera motivada</u>: • Quins projectes es vol mantenir el curs següent. • Quins projectes queden en "suspens temporalment" o es valora que no han de tenir continuïtat. • Quins projectes nous es volen realitzar.
Juliol - Agost	Es posen per escrit els acords als quals s'ha arribat durant la Jornada i que defineixen la Programació del CDIAP pel curs següent.
Setembre	• S'omplen totes les fitxes de programació de cada projecte grupal i comunitari que s'ha acordat es realitzarà aquell curs. (Veure annexes) • S'envia la Programació de cada CDIAP sorgida de les respectives Jornades a la Cap d'Estratègia i Coordinació per a la seva aprovació, i s'informa gerència de l'IMPD.
Al llarg del curs	Tota iniciativa que modifiqui el que s'ha acordat a la Jornada es porta a la reunió d'equip interdisciplinari del servei on es valora idoneïtat i viabilitat. Per tant, la Programació sorgida de la Jornada anual és flexible per tal d'adaptar-la, quan calgui, a les dinàmiques tant de cada CDIAP com dels territoris.
Darrer trimestre de l'any	Es redacta el document que teniu a mans i que recull el conjunt de projectes i de protocols d'articulació estable amb altres serveis programats per aquell curs. Aquest document es lliura als equips de tots dos CDIAP i: • Supervisors/es externs/es (de casos i grupal). • IMPD: Gerent, Cap d'Estratègia i Coordinació, Departament de Promoció i Suport, Departament de Planificació i Avaluació, i resta de membre de l'equip directiu. • Departament de Planificació i Processos de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI. • Districtes de Ciutat Vella i de Nou Barris: - Al Districte. - A tots els serveis amb els quals tenim establert un "Protocol d'Articulació" i a tots aquells que considerem adient.

	• Xarxa de CDIAPs de Barcelona. • Gerència de l'UCCAP. • Referent Tècnic de la Xarxa Pública de CDIAPs de Catalunya al Departament de Treball, Benestar Social i Famílies de la Generalitat de Catalunya. • Persones expertes externes que estiguin col·laborant en temes relacionats amb els CDIAPs de l'IMPD.
--	--

II PART: LA INTERVENCIÓ GRUPAL EN EL TREBALL DE CASOS

1. ALTA UTILITAT I EFICÀCIA TERAPÈUTICA DE LA INTERVENCIÓ GRUPAL

*“L’infant comença i continua la seva vida dins de grups. Neix dins d’un, la família, que condiciona definitivament tota la seva vida. La seva evolució depèn, en gran part, de les relacions interpersonals, experiències i aprenentatges que viu en aquest primer grup”.*¹

La família s’estructura com el grup de referència primari en el que neix una criatura. Les interaccions que l’infant estableix en aquest primer grup tenen la funció inicial de garantir la seva supervivència i afavorir el seu desenvolupament. A més, la família exerceix la funció d’introduir l’infant en el món dels significats, traspasant ideals, valors, normes, etc. que, a la seva vegada estan condicionades pel context cultural en que cada família es mou. La identificació amb aquestes referències familiars es un aspecte clau a partir del qual els infants construeixen la seva identitat.

Els CDIAP centren la seva atenció en infants amb dificultats en el desenvolupament o risc de tenir-ne. S’entén el desenvolupament infantil com el resultat de la interacció de diferents factors constitucionals i ambientals, entre els quals les primeres relacions juguen un paper molt important. Pensant en la família com el primer grup en el qual creix una criatura, es podria dir que l’atenció que proporciona un CDIAP és , en gran mesura, grupal.

L’equip interdisciplinari que integra els CDIAP és també un grup; un grup que s’organitza com a tal per a oferir els seus serveis a les persones ateses. I aquest grup que és l’equip interdisciplinari del servei s’articula a la seva vegada amb la xarxa de “grups” que tenen cura i sostenen el desenvolupament de les criatures (escola, família, entorns socials i comunitaris) col·laborant per ajudar-los en les seves dificultats i proporcionar suport en el seu desenvolupament.

Les persones adultes també participen en diferents grups (feina, família, lleure, grups socials, etc.). El sentiment de pertànyer a aquests grups juga un paper important en el procés de construcció de la identitat. Tal vegada, la qualitat de les relacions establertes en aquests grups condiciona que les capacitats comunicatives, experiències i potencialitats es vagin desenvolupant i enriquint o, pel contrari, esdevinguin un motiu de malestar.

És evident que els grups ofereixen un context ric en estímuls i oportunitats pel desenvolupament en les diferents etapes vitals de la persona. Aquesta premissa també es té en compte a nivell terapèutic. A partir de 1920, basant-se en l’anàlisi de diferents experiències de grup, es comença a desenvolupar tota una teoria clínica sobre els fenòmens grupals i el seu efecte terapèutic. En l’actualitat, els grups s’han incorporat com a eina terapèutica en nombrosos centres assistencials, permetent a més donar resposta a l’increment de la demanda d’atenció que afecta molts serveis públics. Aquesta perspectiva cobra especial interès en el context dels CDIAP, que per la seva pròpia idiosincràsia atenen generalment tot el grup familiar.

¹ Eulàlia Torres de Beà (2013). *Psicoterapia de grupos: para niños, adolescentes y familias*. Octaedro.

Es pot dir que la intervenció grupal te beneficis en dos nivells:

- Qualitatiu: per la qualitat específica que ofereix el grup en l'abordatge terapèutic.
- Quantitatiu: perquè permet economitza el temps atenent més famílies a la vegada.

El devenir grupal a la seva vegada, està íntimament vinculat al desenvolupament de l'individu que, a mesura que va creixent, va ampliant i transformant les matrius relacionals que estableix. En funció del moment evolutiu, l'infant estarà preparat per a participar en un tipus de grup o un altre. Tenint en compte la relació moment evolutiu – tipus de grup i els objectius proposats, es poden classificar en **tres les modalitats d'intervenció grupal desenvolupades pels CDIAP de l'IMPD**. Són les següents:

- Grups d'infants amb les seves famílies. Principalment en edat de 0 a 3 anys.
- Grups d'infants a partir dels 3 anys.
- Grups de famílies sense infants.

Es desestima en aquest document fer la descripció de totes les possibilitats existents en cada modalitat. Es considera que aquestes han de ser suficientment amples com perquè cada equip les pugui concretar segons el seu criteri en resposta a les realitats i necessitats diverses amb que es troba en cada territori. Tampoc s'especifica si el grup està obert a la família extensa o solament a les persones cuidadores principals, si s'inclou els germans i germanes o no. Totes elles són opcions possibles de grups.

Un objectiu general comú a tots els grups terapèutics és el de millorar la relació i la comunicació amb un/a mateix/a i amb l'entorn. A continuació es desenvolupen altres objectius, potencialitats i arguments que justifiquen l'especificitat de cada modalitat de grups portats a terme pels CDIAP de l'IMPD.

1. Grups d'infants amb llurs famílies.

Inclou grups integrats per famílies i infants d'edats generalment de 0 a 3 anys.

Cal destacar que no s'ha trobat bibliografia específica de la qual poder extreure teoria extrapolable a la realitat d'aquests grups que s'ofereixen com una eina de tractament terapèutic en el context de l'atenció precoç proporcionada pels CDIAP de l'IMPD. En conseqüència, es parteix de l'experiència per començar a sistematitzar per escrit el que en la pràctica ja funciona i relacionar-lo amb la teoria.

La justificació per realitzar aquests grups d'infants en la franja d'edat de 0 a 3 anys juntament amb les seves famílies es basa en el moment evolutiu en el que es troben els nens i nenes.

Les persones cuidadores principals comencen a crear un vincle amb el nou-nat a través d'interaccions recíproques (mama / papa amb el fill/filla). És un vincle que garanteix la seguretat emocional de l'infant, la seva acceptació i protecció de manera incondicional. Aquest vincle comença en l'embaràs quan l'infant ocupa un espai mental en els membres de la família tot i no haver nascut encara. El desig d'aquest fill o filla és l'inici del procés de vinculació, que augmenta en el moment del naixement i en els primers dies de vida. El vincle es va construint gradualment mitjançant les interaccions entre la criatura i les seves figures de referència al llarg dels primers mesos de vida.

En un inici els infants neixen dependents totalment de les persones adultes que els cuiden. Neixen fusionats amb la figura materna, no tenen consciència de sí mateixos, ni es vivencien com a éssers diferenciats. El procés d'individuació serà quelcom que anirà passant (en els processos de desenvolupament sans) en relació a l'entorn en el qual es desenvolupa la criatura. Durant els 8 o 9 primers mesos aproximadament es construeix el vincle d'aferrament. Un cop aquest vincle es fa consistent, tenim una primera diferenciació de la criatura amb la figura d'aferrament.

Les famílies atribueixen significats a les expressions del seu fill o filla (plor, canvis de to, llenguatge corporal, etc.) la qual cosa, més endavant, permetrà a l'infant reconèixer les seves pròpies sensacions i emocions mitjançant la identificació amb el seu cuidador o cuidadora.

El món psíquic de l'infant es nodreix no solament de la informació que li proporcionen els sentits, sinó també de la relació emocional que es transmet a través del tacte (com és agafat, tocat, etc.), la mirada, l'escolta i l'olfacte amb les seves persones adultes de referència. Aquest procés continua amb conquestes que va consolidant l'infant, com el desplaçament o les primeres paraules. Les criatures cada cop seran menys dependents, creant un psiquisme que les permetrà simbolitzar el món que les rodeja, procés que s'inicia amb la permanència de l'objecte. Als 18 mesos, quan aquesta permanència de l'objecte està ja consolidada, comença una etapa de separació emocional de l'infant amb la figura d'aferrament. Sol coincidir amb la introducció del NO en el vocabulari de l'infant. El NO com la paraula que li fa diferenciar-se de l'altre. Aquest procés s'allargarà fins arribar aproximadament als 3 anys, quan es tendeix a ampliar la xarxa de socialització amb els seus iguals.

El desenvolupament emocional primitiu inclou tres tasques principals:

- Integració del jo.
- Establiment de la psique en el cos.
- Formació de les relacions objectals.

Comprendre aquest procés és important per a afavorir un vincle sa que ajudi l'infant a créixer com a subjecte amb desig propi, i a la família enfortir i gaudir de la seva funció parental i marental.

Hi ha situacions que poden dificultar l'establiment d'un vincle suficientment bo: naixement d'un fill/a no desitjat/da, inestabilitat emocional greu del pare / mare (depressió, processos de dol, etc.), trastorns mentals de les persones cuidadores, figures de referència immadures sense suport social o familiar, naixement d'un fill/a amb diversitat (prematuritat, malalties, discapacitat o altres situacions de risc). La intervenció del CDIAP anirà dirigida a detectar, prevenir y minimitzar les possibles conseqüències que això pot tenir en el desenvolupament de l'infant.

En el context de l'Atenció Precoç els grups terapèutics d'infants amb les seves famílies parteixen del desig de respectar aquest moment evolutiu de la infància i acompanyar a les persones adultes en el processos de criança. Aquests grups solen cobrir l'etapa de 0 a 3 anys amb el propòsit d'acompanyar a les famílies, pares i mares, amb fills i filles que presenten alteracions en el seu desenvolupament o risc de tenir-ne.

L'objectiu general d'aquests grups és que les famílies puguin cuidar, interpretar, donar sentit i respectar les senyals del seu fill o filla per tal d'ajustar-se a les seves necessitats en funció del moment evolutiu.

De manera general, els beneficis dels grups terapèutics parteixen de la possibilitat de compartir vivències, experiències, de la sensació de no estar sols o soles, i de la funció de mirall que exerceix el grup (mecanismes de projecció e identificació amb les altres persones). Així, els grups d'infants i famílies faciliten:

- Processos de suport mutu i d'acompanyament emocional.
- Processos d'identificació i ajuda.
- Donar valor i visibilitat al que sí hi ha en l'infant, a la part sana.
- Afavorir un vincle segur en la família i amb els i les terapeutes.
- Moments de plaer compartit, de gaudir junts.
- Relació entre iguals y apertura de mirada a la diversitat.
- Obrir noves possibilitats a la manera d'enfrontar conflictes, aspectes de la vida quotidiana.
- Acompanyar a vàries famílies a la vegada i co-intervenció de dels / de les terapeutes.

Els grups de famílies i criatures tenen un gran potencial mobilitzador per les múltiples relacions que succeeixen en el mateix moment. Això requereix una valoració complexa i exhaustiva dels efectes que el grup té per a cadascuna de les famílies i els infants.

2. Grups d'infants.

Inclou grups integrats generalment per infants a partir dels 3 anys.

A partir d'aquesta edat els infants comencen a obrir-se al món de les relacions socials amb els seus iguals, i altres contextos socials fora de la família comencen a cobrar cert protagonisme. Generalment, a l'edat de 3 anys els infants ja han consolidat un procés d'identitat suficientment madur com per a poder separar-se de les seves famílies. És per això que en el CDIAP es plantegen els grups terapèutics solament amb infants. La família segueix rebent atenció participant en grups terapèutics paral·lels de pares i mares, i/o fent seguiment amb el o la terapeuta referent.

Els beneficis del grup terapèutic en aquestes edats van més enllà de l'ajuda a la socialització. A continuació es detallen alguns arguments que justifiquen aquesta modalitat de grups en un CDIAP:

- Reforcen el jo. El sentiment de pertinença al grup reforça i ajuda en la construcció de la pròpia identitat a través de la imitació i la identificació amb els altres nens i nenes. Aquestes identifications poden ser evolutives però també, en alguns casos, més regressives o adhesives. Quan passa això últim, un dels objectius és fer-les evolucionar a la diferenciació, afavorint que allò que és propi de cadascun/a tingui lloc dins el grup. El grup promou l'autoconeixement i l'autoestima.

- Ofereix una diversitat d'imatges que enriqueixen el bagatge de cadascuna de les persones membres. Possibilita fenòmens de comparació, contrast i diferenciació entre cadascun dels infants que integren el grup, generant així noves possibilitats de relació i comunicació.
- Afavoreix el desenvolupament social i relacional de l'infant. Es crea un context segur que facilita l'expressió i la comunicació entre iguals.
- Facilita la mentalització i expressió de les emocions i sentiments.
- Té una gran capacitat de mobilització, el que permet als infants més inhibits, tímids o passius que, poc a poc, vagin ocupant l'espai i formant part de la dinàmica generada pels infants més actius. A la seva vegada, aquests últims troben un element de contenció en els primers, amb una posició menys actuada i activa.

3. Grups de famílies.

Aquesta modalitat inclou grups formats exclusivament per famílies d'infants atesos al CDIAP.

Les famílies són el grup primari de referència dels infants atesos al CDIAP, i compleixen unes funcions bàsiques de cura, regulació, suport, atenció i protecció sense les quals el desenvolupament i evolució de l'infant no seria possible. Per això, l'atenció assistencial a l'infant als CDIAP implica necessàriament també l'atenció a la seva família. Moltes vegades els trastorns, disfuncions o dificultats en el desenvolupament venen relacionats en major o menor mesura amb trastorns, disfuncions o dificultats de la família o d'algú dels seus integrants.

Quan un infant rep atenció a causa de trastorns o dificultats en el seu desenvolupament, en funció de la gravetat del diagnòstic, sovint es desperten forts sentiments de frustració, por, impotència o inclús de fracàs en la seva família. Això requereix de l'acompanyament i atenció a aquestes famílies per pal·liar els efectes de negació o rebuig que es poden desencadenar arran de la presa de consciència amb la realitat.

En general, les famílies amb infants amb dificultats suporten més tensions que altres, viuen o han viscut situacions difícils i tenen que enfrontar amb freqüència situacions molt complicades. El mateix fet de tenir un fill o filla amb dificultats és un factor d'estrès. Les famílies són les principals proveïdores de les múltiples atencions que requereixen les criatures. Són el recurs de més valor pels seus fills i filles, pel que convé oferir-les l'orientació i el suport necessari.

El treball grupal amb diferents famílies d'infants atesos al CDIAP permet combatre l'aïllament i la soledat. Des de les primeres sessions experimenten alleugeriment sentint que no són elles les úniques amb aquest problema, i l'experiència de compartir afavoreix la disminució de l'angoixa, sentint que la càrrega es porta millor entre varis (factor terapèutic d'*universalitat*²).

L'experiència de compartir les dificultats i vivències pròpies posa en funcionament efectes de *reflex i resonàncies* (Nitsum, 2014) a partir de les quals, unes persones del grup s'identifiquen amb altres, creant aliances i aprenentatge interpersonal a través dels diferents feed-backs que s'estableixen. Els efectes del que es diuen entre ells i elles tendeix també a potenciar canvis favorables.

2 *Universalidad*, factor terapéutico de Grupos, definit per Vinogradov i Yalom, 1996

Els grups terapèutics amb famílies permeten compartir la diferència en relació al desenvolupament dels seus fills i filles. El fet de tenir un fill o filla amb dificultats o risc de tenir-ne transfereix a la família les diferències, suscitant nombroses preguntes sobre les pròpies funcions parentals (seré una bona mare o pare?; com em miren les altres famílies?; com actuo quan estem al parc?, etc.).

Els grups terapèutics ofereixen a les famílies un lloc en el que compartir els seus dubtes i inquietuds amb persones que es troben en una situació similar. Es tracta d'oferir un espai i un temps de contenció emocional, de socialització i d'acompanyament al desenvolupament dels seus fills i filles, així com una forma de detecció de possibles factors de risc. Així, els grups amb famílies:

- Potencien el desenvolupament més harmònic possible de les criatures, intervenint en l'àmbit familiar.
- Acompanyen i donen suport a les famílies en les dificultats quotidianes que genera el desenvolupament de les funcions maternal i paternal.
- Redueixen els factors de risc psicosocial.
- Ofereixen suport a les famílies per enfrontar l'impacte emocional i afavorir el seu empoderament. Ajuden a una ajustada vinculació afectiva entre famílies i criatures.
- Potencien les competències marentals i parentals (educatives i emocionals), facilitant l'adquisició d'estratègies personals i familiars que permetin el desenvolupament de models parentals i marentals adequats.
- Facilita un espai per pensar conjuntament sobre les pròpies dificultats i compartir-les amb les altres persones mitjançant el diàleg i la participació.
- Permet compartir amb d'altres la vivència de ser mares i pares de fills i filles amb dificultats.
- Proporciona contenció emocional de pors i ansietats que puguin patir pares i mares o familiars de què es tracti.
- Proporciona acompanyament grupal a les famílies en la criança de les criatures.
- Facilita la socialització de les famílies participants al grup.
- De manera indirecta també permet seguir l'evolució dels desenvolupament dels fills i filles de les famílies participants.

El treball en grup permet transcendir l'estructura individual i/o familiar, oferint un model exogàmic, en el qual cada integrant aporta altres perspectives i modalitats de vinculació que poden facilitar canvis en les estructures individuals.

El grup ajuda als pares i mares, o altres figures cuidadores de la família, a portar amb més tranquil·litat situacions de dificultat o conflicte, i a prendre consciència d'aspectes positius dels infants. Permet compartir experiències sobre com han resolt o enfrontat problemes, pors i frustracions.

A partir de la empatia, l'escolta i l'acceptació experimentades en grup, les famílies poden trobar els propis recursos per a prevenir i gestionar futurs conflictes o dificultats.

2. ANTECEDENTS: L'IMPULS DE LA INTERVENCIÓ GRUPAL ALS NOSTRES CDIAP PER PART DE L'IMPD .

La convicció sobre la utilitat terapèutica de la intervenció grupal amb infants i famílies va portar l'any 2014 a l'IMPD a organitzar una formació adreçada als dos equips de CDIAP amb l'objectiu de potenciar l'eina grupal que ja s'estava utilitzant, però que es volia intensificar i diversificar.

Sis anys després podem afirmar que l'eina grupal està plenament incorporada en la pràctica habitual dels equips. Per tant, l'objectiu d'aquest document en el context del Model Municipal dels CDIAPs de l'IMPD és contribuir a consolidar el que s'ha assolit i:

1. Visibilitzar el conjunt de projectes grupals en marxa per part de tots dos CDIAP a l'intern de l'IMPD i entre tots dos CDIAP.
2. Facilitar l'intercanvi d'experiències d'intervenció grupal entre tots dos CDIAPs de l'IMPD, dins la Xarxa de CDIAP de Barcelona o a través d'altres espais que l'UCCAP i/o l'ACCAP, o la Generalitat puguin organitzar.

3. TIPUS DE GRUPS

Distingim entre “grups terapèutics” i “intervenció terapèutica en grup”.

3.1. Els grups terapèutics.

“Els grups terapèutics són una experiència social de comunicació i d'interacció a través de l'intercanvi verbal i d'activitats, en la que cada participant pot aprendre dels altres sobre la base d'aprendre a escoltar-se mútuament. Aquest aprenentatge millora la comunicació interna i a l'inrevés, aquesta comunicació millora la relació amb els demès. L'objectiu és modificar les relacions interpersonals regressives, millorant la capacitat de compartir i aprendre l'un de l'altre i d'aquesta manera desatascar i promoure l'evolució”. (Eulàlia Torres de Bea)

Un grup terapèutic es podria definir com un conjunt de persones que construeixen una relació en un temps i un espai determinats, la funció de la qual (conscient o inconscientment) és promoure un canvi psíquic que disminueixi el patiment i faciliti la relació del subjecte amb sí mateix o mateixa i amb el seu entorn.

Segons Bion, el grup es percep com un organisme total, amb característiques pròpies que van més enllà de les sumes de les seves individualitats. **Les dinàmiques i interaccions que es produeixen dins el grup són el motor del canvi.**

3.2. La intervenció terapèutica en grup.

Es tracta d'un abordatge grupal en el qual el motor del canvi terapèutic o el focus no està posat inicialment en les relacions que es donen dins el grup o en els fenòmens grupals. Això pot ser, entre d'altres, pel següent:

- Els infants que s'agrupen no han desenvolupat la capacitat intersubjectiva necessària per a que es constitueixi la mentalitat grupal i es donin relacions interpersonals no diàdiques. Cal dir, però, que l'experiència evidencia que el que té lloc en aquesta agrupació de persones va més enllà de la individualitat de cada integrant.

- La o el professional agrupa varies persones ateses per considerar que poden beneficiar-se de la mateixa intervenció, però el pes no està posat en les interaccions que es donin entre elles, sino en la intervenció tècnica que porta a terme el o la terapeuta.

4. ELS GRUPS TERAPÈUTICS

4.1. Projectes en marxa o programats per aquest curs 2019 / 2020

A continuació es detallen els projectes que ja s'estan realitzant o que està previst es posin en marxa aquest curs 2019 / 2019.

Un aclariment: Quan hi ha projectes dels dos CDIAPs que coincideixen en el nom i/o en els objectius generals, però difereixen de manera significativa en els objectius específics i/o el perfil de les persones destinatàries i/o en aspectes de la metodologia emprada, hem decidit assenyalar-los com a projectes diferents.

Als quadres que figuren a continuació i per qüestió d'espai s'utilitzen les següents abreviatures:

CDIAP EIPI Ciutat Vella: EIPI CV o directament **CV**

CDIAP EIPI Nou Barris: EIPI NB o directament **NB**

4.2. Quadres resum

Per CDIAP:

CDIAP	Projectes diferents	Població destinatària	Nº edicions / grups diferents
EIPI CV	"Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals".	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	4
EIPI CV	"Grup d'estimulació de la comunicació amb infants TEA o amb risc de patir-lo"	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	2
EIPI CV	"Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació"	Mixt Infants i familiars	2
EIPI CV	"Psicomotricitat en família".	Mixt Infants i familiars	2
EIPI CV	"Psicomotricitat i necessitats educatives especials".	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI CV	"Psicomotricitat en petit grup d'ajuda i llenguatge"	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1

CDIAP	Projectes diferents	Població destinatària	Nº edicions / grups diferents
EIPI CV	“Dansa Moviment Teràpia”	Famílies (persones adultes)	1
EIPI CV	“Prematurs”	Mixt Infants i familiars	2
EIPI NB	“Grup de joc, diferenciació i identitat” (Antena Zona Nord)	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI NB	“Grup de prematurs”	Mixt Infants i familiars	2
EIPI NB	“Grup de simbolització i relació”	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI NB	“Psicomotricitat en família: vinculació i separació”.	Mixt Infants i familiars	1
EIPI NB	“Psicomotricitat i infants amb alteracions emocionals”	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI NB	“Psicomotricitat i maduració”	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI NB	“Cos i parla”. (Psicomotricitat en petit grup d’ajuda).	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI NB	“Cos i alteracions orgàniques”. (Psicomotricitat en petit grup d’ajuda).	Infants amb trastorns desenvolupament o risc patir-ne	1
EIPI NB	“Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació”	Mixt Infants i familiars	1
EIPI NB	“Teràpia Aquàtica amb infants amb afectació motriu”	Mixt Infants i familiars	1
EIPI NB	“Famílies amb famílies”	Famílies (persones adultes)	2
	Total Projectes diferents:	19 CV: 8 + NB: 11	28 grups diferents CV: 15 + NB: 13

Per tipologies de persones destinatàries:

Tipologia persones destinatàries	Projectes diferents	CDIAP	Nº edicions / grups diferents
Infants Amb trastorns del desenvolupament o risc de patir-ne 10 projectes (4 CV i 6 NB) 14 grups diferents	"Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals".	EIPI CV	4
	"Grup d'estimulació de la comunicació amb infants TEA o amb risc de patir-lo"	EIPI CV	2
	"Psicomotricitat i necessitats educatives especials".	EIPI CV	1
	"Psicomotricitat en petit grup d'ajuda i llenguatge"	EIPI CV	1
	"Grup de joc, diferenciació i identitat" (Antena Zona Nord)	EIPI NB	1
	"Grup de simbolització i relació"	EIPI NB	1
	"Psicomotricitat i infants amb alteracions emocionals"	EIPI NB	1
	"Psicomotricitat i maduració"	EIPI NB	1
	"Cos i parla". (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda).	EIPI NB	1
	"Cos i alteracions orgàniques". (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda).	EIPI NB	1
Famílies (persones adultes) 2 Projectes (1 CV i 1 NB) 2 grups	Dansa-Moviment-Teràpia	EIPI CV	1
	"Famílies amb famílies"	EIPI NB	2
Mixts Infants i familiars 7 Projectes (3 CV i 4 NB) 11 grups	"Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació"	EIPI CV	2
	"Psicomotricitat en família".	EIPI CV	2
	"Prematurs"	EIPI CV	2
	"Grup de prematurs"	EIPI NB	2
	"Psicomotricitat en família: vinculació i separació".	EIPI NB	1
	"Teràpia Aquàtica amb infants amb afectació motriu"	EIPI NB	1
	"Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació"	EIPI NB	1

4.3. Breu descripció de cada projecte

A continuació s'explica breument cada un dels projectes en marxa o programats per iniciar aquest curs (19) encara que el grau de desenvolupament és desigual. Un dels objectius de millora és precisament avançar en el registre de l'argumentació que sustenta i justifica cada projecte i en explicar la metodologia emprada.

➤ 10 Projectes diferents que utilitzen la “Psicomotricitat” com a metodologia d'intervenció.

Aquest curs hi ha **10 projectes en marxa** que tenen en comú la metodologia de la Psicomotricitat:

AI CDIAP EIPI Ciutat Vella (4 projectes):

- “Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals”.
- “Psicomotricitat en família”.
- “Psicomotricitat i necessitats educatives especials”.
- “Psicomotricitat en petit grup d'ajuda i llenguatge”.

AI CDIAP EIPI Nou Barris (6 projectes):

- “Grup de joc, diferenciació i identitat” (Antena Zona Nord).
- “Psicomotricitat en família: vinculació i separació”.
- “Psicomotricitat i infants amb alteracions emocionals”.
- “Psicomotricitat i maduració”.
- “Cos i parla”. (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda).
- “Cos i alteracions orgàniques”. (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda).

ASPECTES EN COMÚ:

Duració / Període: Curs escolar (setembre – juny)

Periodicitat i duració de les sessions: setmanals d'1 hora.

En què consisteix (breu descripció):

Cada sessió està estructurada en quatre temps: el primer és el ritual d'entrada. El segon és l'estona de joc sensorio-motriu (joc que implica el cos). El tercer temps és la representació plàstica (a través de dibuixar, construccions, moldejar, etc.). I el quart és el ritual de sortida. Aquestes seqüències estan pensades per permetre crear el desig de joc en els infants, el joc sensoriomotriu, la representació plàstica i el recull de la vivència a través del relat. És a dir, passar de l'acció al plaer de pensar, anar conquerint un registre que vol tendir cada vegada a ser més simbòlic.

El tractament en psicomotricitat es realitza dins la sala de psicomotricitat. La sala conté i sosté a través de les persones terapeutes, la proposta d'estructura seqüencial i els materials concrets.

En quant al material, dins la sala sempre hi ha la presència de material dur (fix en l'espai), tou (es pot moure) i complementari (xurros, teles, pilotes, etc.). Com està distribuït el material a l'espai és una de les estratègies d'intervenció i és el mitjà pel qual ens relacionem amb els infants i es relacionen entre ells i elles. El mateix material afavoreix el joc espontani dels infants i la seva imaginació, doncs un mateix material pot servir per evocar diferents imatges internes, a través del joc lliure (exemple, una tela pot ser un llençol, pot ser un vaixell, pot ser el vent, etc.). És a dir, afavoreix que l'infant pugui evocar dins la sala el seu món intern a través d'aquest material no figuratiu i que aquest mateix material pugui representar imatges diferents per cada una de les persones membres del grup i/o compartir significat quan es comparteixi joc.

Existeixen tres límits bàsics dins les sessions: no fer-se mal a un mateix/a, no fer mal a l'altre i no malmetre el material. Les / els terapeutes que condueixen aquest espai grupal no permeten que entre els infants es puguin fer mal i intervenen com a llei estructurant.

A través del joc espontani dels infants, dins la sala de psicomotricitat, on la singularitat del treball és donar lloc a l'expressió per mitjà de la via corporal, es potencia el desenvolupament maduratiu global de l'infant. És a dir, s'afavoreix la maduració corporal, cognitiva i emocional dels infants que formen part del grup, de la forma més harmònica possible. Aquest procés de maduració global es transita en un moment on els infants estan creant la seva pròpia identitat, totalment relacionada amb la vivència corporal (esquema corporal i imatge corporal).

Els grups de psicomotricitat estan conduïts per dues persones terapeutes, una de les quals és sempre psicomotricista, juntament amb una altra de diferent disciplina (logopeda, fisioterapeuta, psicòleg, treball social).

ASPECTES DIFERENCIALS:

- ✓ **“Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals”**. CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 4

Professionals conducció grup: Cada edició està conduïda per la Psicomotricista i un/a Psicòloga.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: L'infant derivat a psicomotricitat mostra “certes alteracions” en passar de la globalitat a la diferenciació, de la impulsivitat a la reflexió i, tot i haver fet un treball d'individuació se li ofereix com a últim pas poder transitar de la individualitat al grup. (Tot i que l'itinerari podria ser diferent)

Són infants que poden o volen jugar amb altres, però els seus jocs són repetitius, amb poca capacitat de descentració tònic emocional*, ja sigui per impulsivitat motriu o per inhibició. Aquests nens i nenes tendeixen a l'aïllament i/o a envair o sentir-se molt envaïts en les relacions.

*Descentració tònic emocional és el control progressiu de les emocions i sensacions viscudes en el cos, prenent distància de l'excés emocional a través de l'expressió corporal, el joc, l'expressió plàstica o els contes. Ajudant a l'infant a organitzar el seu pensament.

- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (4 edicions): 21

Objectius generals:

- Afavorir el procés de construcció del "jo corporal" (imatge corporal i esquema corporal), com a part del desenvolupament maduratiu i construcció de la identitat.
- Afavorir la vivència plaent en la relació amb els seus semblants amb la intenció de millorar les seves capacitats de relació.
- Afavorir l'accés a la capacitat simbòlica passant de l'acció al pensament.
- Afavorir el procés de descentració del cos i l'emoció. Integració de les sensacions, emocions i experiències viscudes a través de l'acció per poder pensar-les, posar-los paraules i/o imatges

Altres elements del funcionament a destacar:

Es plantegen reunions trimestrals amb el grup de famílies dels infants per compartir sobre el grup. Es planteja una sessió l'any de psicomotricitat amb els papes o mames dins perquè puguin "vivenciar" en enfocament des del qual treballa, i que puguin mobilitzar allò que els passa també des del cos.

- ✓ **"Psicomotricitat en família".** CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 2.

Es faran dos grups diferents: grup 1 amb infants fins a 18 mesos; grup 2 amb infants de 18 mesos a 3 anys.

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Fisioterapeuta.

Persones destinatàries: Mixt - Famílies (Infants + persones adultes)

- Perfil grup 1 (fins 18 mesos): Infants en que la relació amb la família, i/o les persones cuidadores principals requereix d'un espai i acompanyament específic. Sobre tot en aquelles famílies que poden aprofitar més un espai terapèutic per la via corporal per relacionar-se amb al seu fill/filla.

- Perfil grup 2 (18 mesos a 3 anys):

Famílies amb criatures de 18 a 36 mesos amb una criança molt aïllada, amb poca estimulació i/o que no estan vinculades a escoles bressol o espai familiar, o que estan en procés de fer-ho.

Algunes de les famílies van estar l'any passat en el grup de psicomotricitat en família.

Aquest espai pretén ser un acompanyament previ a l'entrada a l'escola.

- Nº famílies a l'inici d'execució del projecte (2 edicions): 15 famílies en total sumant els dos grups (15 infants amb les llurs famílies).

Objectius generals:

- **Amb els infants**

- Propiciar relacions mitjançant el joc, per enriquir els recursos comunicatius dels pares exercint una influència implícita en l'educació dels seus fills.
- Facilitar l'expressivitat motriu com a medi natural de recerca i expressió dels infants incidint en els aspectes motrius, afectius, creatius i cognitius.
- Afavorir les relacions entre els participants, compartint un espai de joc en un clima de tranquil·litat, alegria i goig.
- Facilitar l'intercanvi significatiu entre els diferents membres del grup partint de la realitat de cadascú, respectant la seva diversitat.
- Propiciar l'escolta, la comprensió, l'expressió, la reflexió, per tal de facilitar una transformació, tant de la realitat quotidiana que ens envolta, com pel que fa a enriquir la forma d'expressar-la.
- Facilitar la vinculació.
- Afavorir el procés de separació e individuació.

- **Amb les persones adultes**

- Aprofundir en la relació pares, mares com a primers educadors i compartir amb el fill-a l'experiència de joc.
- Aprendre a copsar el significat que les coses poden tenir per l'infant tot respectant la seva personalitat singular.
- Possibilitar la vivència corporal com a camí per facilitar la disponibilitat corporal, la seguretat, la confiança, en situacions de comunicació i relació.
- Afavorir l'actitud d'escolta, empatia i respecte del ritme de desenvolupament del seu fill o filla

- Empoderar als pares/mares en el seu saber des de la seva pràctica i sentit comú

Objectius específics de cada grup:

- Grup 1 (fins els 18 mesos): Treballar per una vinculació saludable.
- Grup 2 (dels 18 mesos als 3 anys): Treballar la desvinculació, la separació.

✓ **“Psicomotricitat i necessitats educatives especials”.**

CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 1

Disciplines conducció grup: Psicomotricista i Fisioterapeuta.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: Infants amb retard cognitiu de 3 a 6 anys.
- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 4

Objectius generals:

- Facilitar l'expressivitat motriu com a medi natural de expressió dels infants incidint en els aspectes motrius, afectius, creatius i cognitius.
- Afavorir el processament cognitiu a través del joc corporal.
- Ajudar a integrar les sensacions, a connectar l'experiència sensorial amb el sentiment de plaure o dolor que expressa en la seva expressivitat motriu.
- Ajudar a donar-li als seus moviments i accions un sentit afectiu i relacional (amb si mateix, amb els objectes, amb el temps i l'espai i amb els adults).
- Afavorir el procés de descentració del cos i l'emoció. Integració de les sensacions, emocions i experiències viscudes a través de l'acció per poder pensar-les, posar-los paraules i/o imatges

✓ **“Psicomotricitat en petit grup d'ajuda i llenguatge”**

CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Logopeda.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: Infants de 4 a 5 anys amb dificultats en el llenguatge amb repercussions en el seu desenvolupament global.

- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 6

Objectius generals:

- Afavorir la vivència plaent en la relació amb els seus semblants amb la intenció de millorar les seves capacitats de relació.
- Afavorir l'accés a la capacitat simbòlica passant de l'acció al pensament.
- Afavorir el procés de descentració del cos i l'emoció. Integració de les sensacions, emocions i experiències viscudes a través de l'acció per poder pensar-les, posar-los paraules i/o imatges.
- Afavorir les capacitats lingüística en un context de relació significatiu per ells i elles.
- Acompanyar les famílies en el procés de comprendre les diferents dimensions del llenguatge: emocional, cognitiu, motriu, ... destacant la vessant comunicativa del llenguatge.

Altres elements del funcionament a destacar:

- **Duració de la sessió: 1 h. 30'**: Plantegem una sessió de psicomotricitat i després un treball específic de logopèdia, amb propostes concretes, en funció del interessos, el nivell i les necessitats de cada infant.
- Es plantegen reunions trimestrals amb el grup de famílies dels infants per compartir sobre el grup. Es planteja una sessió l'any de psicomotricitat amb els papes o mames dins perquè puguin "vivenciar" el enfocament des del qual treballa, i que puguin mobilitzar allò que els passa també des del cos.

- ✓ **"Grup de joc, diferenciació i identitat"**. CDIAP EIPI Nou Barris (Antena Zona Nord).

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Psicòleg.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil:
 - Infants amb trastorn en el seu desenvolupament o risc de patir una evolució disharmònica que pugui repercutir en la construcció/estructuració del seu món psíquic i la seva identitat diferenciada.
 - Nens i nenes que presenten dificultats per establir relacions socio-emocionals amb els altres.

- Nens i nenes que presenten dificultats per desenvolupar algunes formes de comunicació (gestual, simbòlica i/o verbal)

- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 5

Objectius generals:

- Afavorir la maduració global (del cos al pensament)
- Desenvolupar la consciència de "l'altre entitat grupal"
- Facilitar la diferenciació i construcció de la identitat personal a partir del grup.
- Promoure la maduració del pensament individual i col·lectiu.

- ✓ **“Psicomotricitat en família: vinculació i separació”.**
CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Psicòleg.

Persones destinatàries: Mixt – Famílies (infants i familiars)

- Perfil: Infants a partir de 18 mesos (i preferentment fins als 3 anys) i les seves famílies amb dificultats de vinculació i separació (prematur, a punt d'entrar a P3, alteracions en el vincle paterno-filial, etc.).
- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 4 famílies

Objectius generals:

- Afavorir la maduració global de l'infant dins el grup, a través de la pròpia expressivitat motriu, el joc espontani (cos) i el plaer.
- Afavorir el procés del jo corporal (desenvolupament de la identitat i vivència de la pròpia identitat i el propi esquema i imatge corporal)
- Afavorir un espai terapèutic on a través del plaer es pugui afavorir la vinculació prèvia a la separació. Tenir un temps de vinculació (maternatge, falda, contacte corporal, plaer compartit...) per després poder-se separar.

Altres elements del funcionament a destacar:

- El procés del grup està estructurat en dues fases:
- En una primera fase les famílies i els infants estaran dins la sala fent una intervenció directa. L'objectiu és treballar per consolidar el vincle, reduir les ansietats i donar seguretat tant als infants com a les seves famílies.

- Una segona fase en la que ja poden viure la separació amb seguretat i on es proposa que els infants es quedin sols a la sala per tal de poder consolidar el seu propi recorregut.

En dues sessions d'aquesta segona fase les famílies s'incorporen juntament amb els infants per veure i parlar del què passa en situació real. Paral·lelament les famílies també mantenen visites de seguiment amb els o les professionals referents.

✓ **“Psicomotricitat i infants amb alteracions emocionals”**

CDIAP EIPI Nou Barris.

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Psicòleg.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: Infants P3- P4 atesos al CDIAP, amb un recorregut individual, que presentin dificultats emocionals: angoixa per separació, mutisme, inhibició, encopresi, etc.
- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 5

Objectius generals:

- Crear un espai per afavorir la resiliència de nens i nenes els quals provenen de famílies amb dificultats per atendre les necessitats dels infants.
- Afavorir un espai segur i contenidor emocionalment perquè mitjançant el joc puguin expressar les seves emocions, en direcció cap a la des centració.
- Afavorir la maduració global de l'infant dins el grup, promovent el respecte ves a un mateix i a l'altre
- Afavorir el procés del jo corporal (desenvolupament de la identitat i vivència de la pròpia identitat i el propi esquema i imatge corporal)

✓ **“Psicomotricitat i maduració”**. CDIAP EIPI Nou Barris.

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Psicòleg.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: Infants de 4 a 5 anys amb dificultats globals de maduració per diverses causes.
- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 5

Objectius generals:

- Afavorir la maduració global de l'infant dins el grup, a través de la pròpia expressivitat motriu, el joc espontani (cos) i el plaer.
- Afavorir el procés del jo corporal (desenvolupament de la identitat i vivència de la pròpia identitat i el propi esquema i imatge corporal)
- Donar continuïtat a la intervenció terapèutica proposada per les terapeutes referents en alguns dels infants que integren aquest grup.
- Aprofundir en la individualitat dins el grup, els infants ja han fet un recorregut en grup d'ajuda psicomotriu d'un any.
- Ajudar al grup a ser més autònom en els jocs grupals a través de l'expressivitat motriu.
- Aprofundir en les seqüències temporals de la sessió, en les transicions (del plaer de l'acció al plaer de pensar).
- Continuar construint un relat en grup (història compartida).
- Afavorir reptes motrius individuals i grupals.

Altres elements del funcionament a destacar:

Es realitza un treball paral·lel amb les famílies, que ja coneixen la proposta. Servirà per enfortir el vincle terapèutic, el plaer amb els seus fills i filles i el vincle afectiu paterno-filial.

Es fa una primera sessió de benvinguda amb les famílies, per a que es coneguin entre elles. Durant el curs, es programen 4 sessions de psicomotricitat amb les famílies dins de la sala. I una sessió final només amb les famílies de cloenda i valoració del curs.

✓ **“Cos i parla”. (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda).**

CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Logopeda.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil:
 - Infants de 3 a 4 anys, que comencin P3 aquest curs, amb la característica comú d'un desenvolupament amb retard del llenguatge.

- Tots comparteixen la capacitat de poder pensar (continent psíquic) tot i que es troben en un moment evolutiu de maduració emocional anterior al que pertoca per edat cronològica i, per tant, la intervenció necessària no està centrada en una sessió de logopèdia, sinó en una intervenció on puguin implicar-se de forma global (cos-cognició-emoció) per tal de poder accedir, fer aparèixer i/o avançar en el llenguatge.

- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 5

Objectius generals:

- Afavorir la maduració global de l'infant dins el grup, a través de la pròpia expressivitat motriu, el joc espontani (cos) i el plaer.
- Afavorir el procés del jo corporal (desenvolupament de la identitat i vivència de la pròpia identitat i el propi esquema i imatge corporal)
- Afavorir el desenvolupament de la comunicació i el llenguatge a través de la dinàmica grupal a la sala de psicomotricitat.
- Promoure l'expressivitat global dels infants (del cos al llenguatge)
- Afavorir del plaer de l'acció (sigui quina sigui) al plaer de pensar.
- Facilitar la capacitat de relació i la integració en grup.
- Estructurar el pensament i ajudar a vehicular a través del llenguatge.

✓ **“Cos i alteracions orgàniques”**. CDIAP EIPI Nou Barris.

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals conducció grup: Psicomotricista i Fisioterapeuta.

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: Infants (2-4 anys) que presenten dificultats motrius de causa orgànica o neurològica que han patit vivències desplaents en el seu cos. Infants amb alteracions en l'expressivitat motriu. Donant cabuda a infants amb antecedents hospitalaris que han afectat a les seves vivències o experiències corporals.
- Nº infants a l'inici d'execució del projecte (1 edició): 7

Objectius generals:

- Afavorir el plaer del joc corporal, reconeixement del seus cos a través d'integrar el plaer.
- Afavorir i gaudir la relació amb els altres mitjançant el contacte corporal.
- Afavorir la maduració global de l'infant dins el grup, a través de la pròpia expressivitat motriu, el joc espontani (cos) i el plaer.
- Afavorir el procés del jo corporal (desenvolupament de la identitat i vivència de la pròpia identitat i el propi esquema i imatge corporal).

➤ **“Grup d'estimulació de la comunicació amb infants amb TEA”:**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 2

Professionals co-conductores grups: Tots dos grups estan conduïts per la logopeda i una psicòloga.

Persones destinatàries: Infants.

- Perfil:
 - Infants amb diagnòstic de trastorn de l'espectre autista (TEA), o risc de tenir-ne, que han rebut prèviament atenció psicoterapèutica individualitzada.
 - Tenen edats similars i han començat P-3 aquest curs.
- Nº infants a l'inici d'execució del projecte: 6

Objectius:

- Afavorir la comunicació i el llenguatge oral en petit grup.
- Crear oportunitats per desenvolupar comportaments socials que facilitin la seva inclusió i relació en els entorns habituals.
- Promoure l'atenció conjunta dels infants participants al grup adreçada a les persones i /o els objectes.

Duració / Període: Curs escolar (octubre – juny)

Periodicitat de les sessions: setmanals

Duració sessions: 60'.

➤ **“Teràpia aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació TEA”.**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 2

Professionals co-conductores grups: Tots dos grups estan conduïts per una fisioterapeuta i un/a psicòleg/oga.

Persones destinatàries: Famílies (infant i 1 persona adulta).

- Perfil: Infants amb trastorns de la relació i de la comunicació o risc de desenvolupament disharmònic i llurs famílies.

Nº famílies a l'inici d'execució del projecte: **10**

Objectius:

- Promoure o potenciar el procés de subjectivació i diferenciació
- Adquirir seguretat afectiva i emocional
- Potenciar l'apetència i aptitud comunicativa i relacional.
- Potenciar l'autonomia i maduració
- Promoure la vinculació afectiva satisfactòria infant-família
- Facilitar vivències satisfactòries entre pares i fills.

Duració / Període: Curs escolar (octubre – juny)

Periodicitat i duració de les sessions: setmanals / 40'

➤ **“Grup de Dansa-Moviment-Teràpia”**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Ciutat Vella.

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals co-conductores grups: Psicomotricista, Psicòloga i una alumna del Màster en Dansa Moviment Teràpia que està fent pràctiques al CDIAP.

Persones destinatàries: Famílies (persones adultes).

- Perfil: mares i pares que tenen un fill/filla que pateix un trastorn en el seu desenvolupament. Famílies que tenen dificultats en la separació.
- Nº persones a l'inici d'execució del projecte: **5**

Justificació: El cos i la psique estan íntimament interrelacionats, de manera que l'estat de la psique es reflecteix en el cos i el que succeeix en el cos té un efecte en la psique. Per això és possible utilitzar el moviment per facilitar canvis psicològics.

Objectius de cara a les persones participants:

- Facilitar que les mares i els pares explorin els diversos aspectes del seu món intern i treballar activament a nivell simbòlic i metafòric, fins i tot amb aquells conflictes per als que no té paraules o que encara no ha aconseguit elaborar verbalment.
- Treballar i fer conscients les mares i els pares sobre quina és la seva relació amb el fill/a, escoltar-se com es senten en relació al seu fill/a.
- Facilitar la identificació i comunicació de les emocions

Objectius per les persones professionals:

- Comprendre millor el que està expressant la persona amb el seu llenguatge no verbal (ja siguin moviments dansats, expressius o quotidians)
- Respondre i facilitar el procés a partir d'intervencions no verbals fonamentades (fins i tot a través del propi moviment de la terapeuta quan es consideri oportú).

Duració / Període: desembre a maig 2019 (20 sessions)

Periodicitat i duració de les sessions: setmanals / 60'

➤ **“Grup de prematurs”**

Projecte de continuïtat.

(La 1ª edició –abril a desembre 2019- era un projecte nou).

Realitzat per: CDIAP EIPI Ciutat Vella

Nº edicions / grups diferents: 2

(1 edició: abril a desembre de 2019 i 1 edició: setembre a juny 2020).

Professionals co-conductores grups: 2 Fisioterapèutes.

Professionals col·laboradores: Neuropediatra, Psicologia i Logopèdia.

Persones destinatàries: Mixt - Famílies (infants i pares)

- Perfil: Famílies amb infants amb antecedents de prematuritat.
- Nº persones a l'inici d'execució del projecte: 20 famílies (20 infants i els seus pares. 10 famílies a cada edició).

Objectius:

- Compartir la vivència de ser pares prematurs.
- Facilitar contenció emocional de pors i ansietats que puguin patir els pares i mares.
- Proporcionar acompanyament en la criança d'aquests infants prematurs.
- Facilitar la socialització d'aquests infants prematurs.
- Seguir l'evolució del desenvolupament d'aquests infants.
- Detectar factors de risc pel fet de ser prematurs.
- Potenciar el desenvolupament harmònic dels infants intervenint en l'àmbit familiar.
- Reduir els factors de risc psicosocial.
- Oferir suport a les famílies per afrontar l'impacte emocional i afavorir el seu apoderament.
- Estimular una adequada vinculació afectiva entre la família i l'infant.
- Potenciar les competències parentals (educatives i emocionals), facilitant l'adquisició d'estratègies personals i familiars que permetin el desenvolupament de models parentals adequats.
- Pensar conjuntament sobre les pròpies dificultats i compartir-les amb els altres mitjançant el diàleg i la participació.

Duració / Període: abril - desembre (29 sessions).

Periodicitat i duració de les sessions: setmanals / 90'.

Altres elements del funcionament a destacar:

- Totes les sessions són conduïdes per les dues fisioterapeutes, però en determinades sessions està prevista la incorporació d'una professional de les disciplines de la neuropediatria, la psicologia o la logopèdia, en funció del que es vulgui treballar i de les inquietuds manifestades pels pares i mares participants.

➤ **“Grup de prematurs”**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 2 grups diferents.

Professionals co-conductores grups: Fisioterapeuta, Psicòloga i Psicomotricista.

Persones destinatàries: Famílies (infants i pares)

- Perfil: Famílies amb infants amb antecedents de prematuritat. Es fan dos grups amb famílies d'infants de diferents edats: Grup 1 amb infants de 0 a 18 mesos; i Grup 2 amb infants de 18 a 36 mesos.

Són criteris d'exclusió els pares i mares amb trastorns mentals severos i les famílies disruptives.

- Nº persones a l'inici d'execució del projecte: **14 famílies.**

- Grup 1: 5 famílies (5 infants i els seus pares)
- Grup 2: 9 famílies (9 infants i els seus pares)

Objectius:

- Compartir la vivència de ser pares prematurs.
- Facilitar contenció emocional de pors i ansietats que puguin patir els pares i mares.
- Proporcionar acompanyament en la criança d'aquests infants prematurs.
- Facilitar la socialització d'aquests infants prematurs.
- Seguir l'evolució del desenvolupament d'aquests infants.
- Detectar factors de risc pel fet de ser prematurs.
- Potenciar el desenvolupament harmònic dels infants intervenint en l'àmbit familiar.
- Reduir els factors de risc psicosocial.
- Oferir suport a les famílies per afrontar l'impacte emocional i afavorir el seu apoderament.
- Estimular una adequada vinculació afectiva entre la família i l'infant.
- Potenciar les competències parentals (educatives i emocionals), facilitant l'adquisició d'estratègies personals i familiars que permetin el desenvolupament de models parentals adequats.
- Pensar conjuntament sobre les pròpies dificultats i compartir-les amb els altres mitjançant el diàleg i la participació.

Duració / Període: Curs escolar (octubre – juny).

Periodicitat i duració de les sessions: cada quinze dies / 60'.

Altres elements del funcionament a destacar:

- El grup 1 és conduït per la fisioterapeuta i la psicòloga, així com també les sessions amb les famílies. El grup dos és conduït per la fisioterapeuta i la psicomotricista, participant la psicòloga en algunes sessions.

- Es realitzen sessions alternes:
 - pares/mares de tots dos grups junts (si no tenen on deixar l'infant venen amb ell)
 - infants + pares en dos grups en funció de les edats dels infants (0 a 18 mesos i 18 a 36 mesos)
- Conforme l'infant creix passa del grup 1 (0 a 18 mesos) al Grup 2 (18 a 36 mesos).

➤ **“Simbolització i relació”:**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals co-conductores grups: 2 Psicòlogues

Persones destinatàries: Infants

- Perfil: Infants

Infants que presenten dificultats de relació i comunicació amb un funcionament mig-alt (que han accedit a la subjectivitat), que han fet treball individualitzat i estan en la fase final del tractament.

Pel que fa als pares, resten preocupats pel que passa als seus fills i mostren interès per conèixer-los , entendre'ls millor i ajudar-los.

- Nº infants a l'inici d'execució del projecte: 10 (5 en cada edició).

Objectius:

- Potenciar l'atenció conjunta, respectar el punt de vista de l'altre i facilitar la interacció entre ells.
- Afavorir l'actitud d'implicació emocional conjunt (empatia).
- Ajudar a integrar el joc de forma simbòlica potenciant la flexibilitat cognitiva.
- Treballar el llenguatge.

Duració / Període: curs escolar (octubre 2019 a juny 2020)

Periodicitat i duració de les sessions: setmanals / 45'

➤ **“Teràpia aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació”**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals co-conductores grups: Fisioterapeuta i Psicòloga

Persones destinatàries: Mixt - Famílies (infants acompanyats d'una persona adulta -pare/mare/familiar)

- Perfil: Infants amb trastorns de la relació i de la comunicació o risc de desenvolupament disharmònic i llurs famílies.
- Nº persones a l'inici d'execució del projecte: 10 infants acompanyats del pare/mare (20 persones)

Objectius:

- Promoure o potenciar el procés de subjectivació i diferenciació
- Adquirir seguretat afectiva i emocional
- Potenciar l'apetència i aptitud comunicativa i relacional.
- Potenciar l'autonomia i maduració
- Promoure la vinculació afectiva satisfactòria infant-família

Duració / Període: Curs escolar (setembre – juny)

Periodicitat i duració de les sessions: setmanal / 60'.

Altres elements del funcionament a destacar:

A més de les sessions setmanals, es fa una sessió trimestral per recollir amb els pares/mares l'evolució dels seus fills/filles, i de sí mateixos/es com a persones actives en el grup.

➤ **“Teràpia aquàtica amb infants amb afectació motriu”**

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 1

Professionals co-conductores grups: Fisioterapeuta

Persones destinatàries: Mixt - Famílies (infants acompanyats d'una persona adulta -pare/mare/familiar)

- Perfil: Infants amb afectació motriu.
- Nº persones a l'inici d'execució del projecte: 8 famílies (8 infants acompanyats del pare/mare -8 persones). En total 16 persones.

Objectius:

- Millorar les competències i habilitats psicomotrius.
- Adquirir seguretat afectiva i emocional.
- Potenciar l'autonomia i maduració.
- Promoure la vinculació afectiva satisfactòria infant-família.
- Promoure l'autonomia en hàbits d'higiene i Activitats de la Vida Diària.

Duració / Període: Curs escolar (octubre – juny)

Periodicitat i duració de les sessions: setmanal / 60'.

➤ **“Famílies amb famílies”**

Projecte de continuïtat

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 2 (1 al matí i 1 a la tarda)

Professionals co-conductores grups: 2 Psicòlogues cada edició.

Persones destinatàries: Famílies (persones adultes)

- Criteris d'indicació:
 - Famílies amb infants atesos a l' EIPI NB
 - Capacitat d' introspecció
 - Disponibilitat horària
- Criteris d'exclusió:
 - Pares/ mares amb trastorns mentals greus
 - Famílies disruptives

Objectius generals comuns a tots dos projectes:

- Potenciar el desenvolupament harmònic dels infants, intervenint en l'àmbit familiar.
- Potenciar les competències parentals (educatives i emocionals), facilitant l'adquisició d'estratègies personals i familiars que permetin el desenvolupament de models parentals adequats.
- Acompanyar i donar suport a les famílies en les dificultats quotidianes que genera l'exercici de la funció parental.

- Compartir experiències i reflexions per ajudar a créixer els infants i prevenir futurs conflictes en la convivència.

Duració: 6 sessions d'1h. 15' hores de duració.

Periodicitat i duració de les sessions: mensuals

Altres elements a destacar:

Es tracta **d'un grup obert** a noves incorporacions al llarg de la seva realització.

El treball en grup permet transcendir l'estructura individual i/o familiar, oferint un model exogàmic, en el que cada integrant aporta altres perspectives i modalitats de vinculació que faciliten els canvis en les estructures individuals.

Aquest grup ajuda els pares i mares a manegar amb més tranquil·litat les situacions de conflicte, adonar-se dels aspectes positius dels seus fills i filles i els permet compartir les experiències de com han resolt els problemes, temors i frustracions.

Es tracta de trobar empatia, escolta i acceptació dins els grups doncs, aquests, són la base per enfrontar els canvis d'actitud i trobar els propis recursos per prevenir i gestionar futurs conflictes.

5. LA INTERVENCIÓ TERAPÈUTICA EN GRUP

Al llarg del 2019 s'han fet diferents intervencions terapèutiques en grup. Una d'elles té caràcter de projecte estable des de fa molts anys i per aquesta raó tenim interès en donar-li visibilitat.

Els dos CDIAP tenen altres projectes que utilitzen l'aigua com a mitjà terapèutic i que hem inclòs a l'apartat de "Grups terapèutics" perquè utilitzen la dinàmica grupal i les relacions interpersonals com una eina clau de canvi i millora terapèutica dels seus integrants.

El Projecte que es descriu a continuació respon a la definició "d'intervenció terapèutica en grup" en tant no posa el focus en les relacions que es donen dins el grup o en els fenòmens grupals. En aquest cas, la o el professional agrupa varies persones ateses per considerar que poden beneficiar-se de la mateixa intervenció.

Projecte	Població destinatària	CDIAP	Nº edicions / grups diferents
"Teràpia Aquàtica amb infants que tenen afectació motriu"	Mixt Infants i familiars	EIPI CV EIPI NB	6 (3 CV + 2 NB)

Breu descripció del Projecte.

➤ “Teràpia aquàtica amb infants amb afectació motriu”:

Projecte de continuïtat.

Realitzat per: CDIAPs EIPI Ciutat Vella i EIPI Nou Barris

Nº edicions / grups diferents: 5 (3 a Ciutat Vella i 2 Antena Zona Nord de Nou Barris)

Professional conductor/a:

- CDIAP Ciutat Vella: Fisioterapeuta i Psicologia.
- CDIAP EIPI Nou Barris: Fisioterapeuta.

Persones destinatàries: Mixt: Infants i familiars

- Perfil: Infants amb afectació motriu.

Amb aquest perfil aquest curs s'estan realitzant:

- 3 agrupacions diferents (cada agrupació inclou 2/3 infants i 2/3 familiars) al CDIAP EIPI Ciutat Vella.
- 2 agrupacions a l'Antena Zona Nord del CDIAP EIPI Nou Barris (cada agrupació inclou 2 infants i 2 familiars).
- Nº total d'infants i de familiars a l'inici d'execució del projecte: **32 persones** (16 infants i 16 persones adultes).

Objectius:

- **Millorar les competències i habilitats psicomotrius.** Aquest objectiu s'aconsegueix complementant el tractament fisioterapèutic amb l'avantatge que, sovint, l'infant se sent obligat o més motivat per a realitzar en el medi aquàtic certs exercicis que rebutja o realitza amb major dificultat fora de l'aigua.
- **Assolir una major autonomia en els hàbits d'higiene i cura personal.** Aquest aspecte es treballa en un context funcional, és a dir, en una situació en la qual el l'infant es veu enfrontat al repte de tenir que responsabilitzar-se d'aquestes funcions (vestir-se i despullar-se, dutxar-se, tenir cura de la seva seguretat i de les seves pertinences, etc.).
- **Tenir en compte l'altre.**
El medi aquàtic pel qual l'infant humà no està preparat per poder adaptar-se sense un llarg aprenentatge, obliga a l'infant a comptar amb un altre persona que el sostingui i l'ensenyi mentre ell o ella no assoleix el domini del medi. Aquesta necessitat peremptòria de l'altre i la possibilitat d'un contacte íntim pell a pell amb l'altre, són factors que promouen el vincle afectiu amb les persones amb les quals ha de confiar que s'interessaran per ell/ella i vetllaran per la seva seguretat i benestar.

- **Relació mare/ pare o persona cuidadora – fill / filla**

La creació d'un espai on la mare/ pare o persona cuidadora de què es tracti pugui veure al seu fill o filla, no des de la seva discapacitat sinó des de les seves possibilitats, pot facilitar una relació més satisfactòria a aquesta diada. El medi aquàtic facilita l'exteriorització d'una sèrie de competències difícilment emergents en altres condicions i, d'altra banda, les deficiències o alteracions físiques, que són molt evidents en el terra; dins de l'aigua, es veuen disminuïdes o gairebé no s'aprecien. Per exemple: l'evident coixesa, quan camina, d'un infant amb una hemiparèsia o les postures distòniques de la mà afectada quan realitza un moviment voluntari, resulten pràcticament inaparents dins l'aigua.

Duració / Període: Curs escolar.

Periodicitat i duració de les sessions: setmanals / 45'

En què consisteix (breu descripció):

Les propietats físiques del medi aquàtic possibiliten la incorporació d'experiències motrius, sensorials, emocionals i afectives que resulten difícil o impossible d'experimentar fora de l'aigua.

Les vivències que experimenta l'infant en el medi aquàtic afavoreixen el seu desenvolupament motriu i milloren les seves condicions físiques en general. Promouen, així mateix, progressos notables en la vinculació afectiva, potencien l'autonomia personal i augmenten la seva autoestima.

Es realitzen sessions de 45' de durada amb cada grup en les quals cada infant està dins l'aigua acompanyat de la mare / pare o persona cuidadora juntament amb la fisioterapeuta que dona les indicacions a través del joc realitzat dins l'aigua i que és utilitzat deliberadament amb finalitat terapèutica.

III PART: LA INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA

1. DE QUÈ PARLEM

La intervenció comunitària en el context dels CDIAPs integra dues vessants diferenciades:

- Els projectes i actuacions de prevenció primària i secundària.
- Els projectes de presència i participació estable en la xarxa de serveis (públics i/o privats). Aquestes xarxes de serveis poden ser de dos tipus:
 - Territorial.
 - Sectorial, d'àmbit de districte o de ciutat.

Aquest document es centra exclusivament en els projectes d'intervenció que suposen una **intervenció o participació estable** ja sigui d'abast territorial i/o sectorial.

- **Els projectes de prevenció primària i secundària.**
 - **Prevenció primària:** Consisteix en evitar que aparegui un trastorn del desenvolupament.
 - **Prevenció secundària:** Consisteix en la detecció precoç quan es presenten els primers indicis de l'existència d'un trastorn del desenvolupament o de l'existència de risc de patir-lo.

La prevenció dels trastorns del desenvolupament i de les situacions de risc que puguin provocar-los **és una de les funcions principals d'un CDIAP.**

- **Els projectes de presència i participació en la xarxa territorial.**

Un CDIAP ha de ser un agent proactiu als territoris i en les xarxes d'articulació interserveis existents al territori que intervenen en la infància. Participar en aquestes és una necessitat pel nostres CDIAP pels següents motius:

La nostra prioritat és participar de manera activa, o promoure l'existència quan no hi hagi, de xarxes o d'espais d'articulació dels serveis que s'adrecen a la infància. Poden ser espais propis o comissions específiques dins Xarxes més amplies. Poden ser espais d'àmbit de barri, de zona o de districte.

L'argumentació és clara. Es tracta de contribuir de manera proactiva a:

- Tenir una visió global dels serveis adreçats a la infància existents al territori tot coneixent com accedir-hi, quin són els criteris d'atenció i com funcionen.
- Tenir una aproximació global compartida de quina és la realitat i necessitats de la infància del territori de què es tracti.

- Construir de manera conjunta el mapa de necessitats i de recursos per tal d'identificar duplicitats i mancances. Treballar per equilibrar la correlació entre necessitats i recursos i comunicar aquestes valoracions a les instàncies que tenen la capacitat per generar nous recursos quan sigui el cas o regular els que ja existeixen.
- Buscar sinergies i punts de confluència, col·laboració i treball conjunt entre serveis que permeti donar millors respostes, i/o arribar a sectors de població amb major dificultat per accedir als serveis, i/o convertir els serveis existents en agents de prevenció primària i detecció precoç de les necessitats de la infància del territori.

Es tracta de contribuir activament a construir territoris facilitadors del benestar de la infància, especialment de la que es troba en situació de major vulnerabilitat, fent més efectiva i integral l'actuació del propi CDIAP amb els infants que atén i amb les seves famílies.

- **Els projectes de presència i participació en la xarxa sectorial de districte o de ciutat.**

En la mateixa línia del que ja s'ha esmentat a l'apartat anterior, en aquest cas es tracta de participar de manera activa en xarxes de serveis al voltant d'una determinada temàtica o àmbit d'intervenció.

Majoritàriament els nostres CDIAPs participen en Xarxes Sectorials d'abast de districte, però també ho fan en d'altres d'abast de ciutat quan es tracta d'incorporar de manera estable la mirada i perspectiva de l'atenció precoç, i/o de participar en projectes temporals que busquen definir criteris i pautes de detecció i/o d'intervenció en relació a la infància, i en els quals la participació del CDIAP aporta el coneixement de la petita infància amb trastorns del desenvolupament o risc de tenir-ne.

2. ELS PROJECTES COMUNITARIS EN MARXA O PROGRAMATS AQUEST CURS 2019 / 2020

De prevenció primària i secundària:

Projectes diferents	Població destinatària	CDIAP	Nº edicions/grups
"Acompanyar des del cos" Massatge infantil	Mixt: Infants i familiars (conjuntament)	EIPI CV	Mínim 2 Màxim 4
"Projecte de prevenció de trastorns del desenvolupament infantil amb la comunitat filipina de Ciutat Vella"	Famílies	EIPI CV	1 edició
"Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval" (Pendent confirmació per reformulació)	Infants i familiars (per separat)	EIPI CV	1 edició 2 grups (grup infants i grup famílies)

Projectes diferents	Població destinatària	CDIAP	Nº edicions/grups
“L'EIPI amb l'escola”	Infants + professionals 2 escoles bressol + famílies	EIPI NB	2 edicions simultànies (1 EB Muntanya + 1 EB Aqüeducte)
“Acompanyar des del cos” Massatge infantil (1ª i 2ª part – Joc de Faldes)	Mixt: Infants i familiars (conjuntament)	EIPI NB	Mínim 1 Màxim 2
“El CDIAP amb l'Espai Familiar Verдум”	Infants + Professionals Espai Familiar + Famílies	EIPI NB	1 edició
“Psicomotricitat en família. Col·laboració amb l'Equip de Pediatria del CAP Guineueta”	Mixt: Infants i familiars (conjuntament)	EIPI NB	1 edició
TOTAL	7 projectes (3 CV + 4 NB)		Mínim 9 Màxim 13 edicions/grups

De presència i participació en la xarxa territorial:

Projectes diferents	Instàncies en les quals es participa de manera estable	CDIAP
Xarxa Atenció Família i Infància RAVAL (XAFIR)	Plenari Comissió Petita Infància	EIPI CV
Xarxa Infància Casc Antic (XICA)	Plenari Comissió de treball de casos.	EIPI CV
Xarxa d'Infància del Gòtic (XIG):	Plenari Comissió de treball de casos.	EIPI CV
Taula de Verдум Famílies	Plenari	EIPI NB
Taula Salut Roquetes	Taula Petita Infància	EIPI NB
Taula Infància en risc Zona Nord (XAPO)	Plenari Comissió de treball “Entre nosaltres”	EIPI NB
TOTAL: 6 projectes (3 CV + 3 NB)	10 espais o instàncies diferents en les quals es participa de manera estable (6 CV + 4 NB)	

De presència i participació en la xarxa sectorial de districte o de ciutat:

Els Protocols d'articulació estable del CDIAP amb una altre servei tenen un capítol propi en aquest document i, per tant, ja no estan inclosos al quadre que figura a continuació. (Veure IV Part).

Projectes diferents	Instàncies en les quals es participa de manera estable	CDIAP
Taula Salut Mental Districte. (àmbit de districte).	Plenari (CV + NB) Comissió de treball (CV+NB). Pendent posta en marxa.	EIPI CV EIPI NB
Xarxa de CDIAPs de Barcelona (àmbit de ciutat)	Plenari Comissió Salut Comissió Social Comissió Formació	EIPI CV EIPI NB
Grup de treball sobre "Abordatge de les violències sexuals en la infància i l'adolescència en la ciutat de Barcelona" (àmbit de ciutat)	Grup treball	EIPI CV EIPI NB (1 persona de NB participa en representació de tots dos CDIAPs)
Violència Masclista (àmbit de districte).	Plenari Grup Treball "Indicadors per a la detecció de violència masclista a partir de l'impacte en infants i adolescents"	EIPI NB
TOTAL 4 projectes / Xarxes (3 són xarxes o projectes en els que participen tots dos CDIAPs cadascun en el seu districte. Es tracta dels mateixos projectes que es concreten en xarxes territorials / espais d'articulació diferents)	13 espais diferents de participació i treball (Els espais d'àmbit de ciutat solament s'han comptat una vegada encara que participin els dos CDIAPs. No s'han comptat les comissions de treball pendents de posar en marxa aquest curs a les Taules SM)	

3. BREU DESCRIPCIÓ DE CADA PROJECTE

➤ “Acompanyar des del cos” (Massatge infantil a Ciutat Vella)

Projecte de continuïtat.

De Prevenció primària i secundària

Realitzat per: CDIAPs EIPI Ciutat Vella

Edicions durant el curs: 2

Professionals co-conductors/es: Fisioterapeuta i Psicologa (1 edició) + Fisioterapeuta i Treballadora Social (1 edició)

Persones destinatàries: Infants i llurs famílies

Famílies que tenen un fill o filla de 0 a 12 mesos d'edat i es troben en una situació específica de risc bio-socio-emocional (mares adolescents, famílies monoparentals, parts múltiples, pares d'infants prematurs, pares d'acollida, pares d'adopció, famílies nouvingudes, pares amb un fill o filla amb algun diagnòstic neurològic). Al CDIAP EIPI Ciutat Vella es treballa amb una població que sovint presenta greus dèficits socials i econòmics, detectant moltes situacions de risc que augmenten la dificultat per establir un bon vincle.

Objectiu general:

Afavorir una relació pares-fills/es que garanteixi la seguretat emocional de l'infant i promogui el seu desenvolupament integral abans no s'estableixin relacions alterades o pertorbades que poden ocasionar dificultats en la seva evolució.

En què consisteix (breu descripció):

Cada grup està format per entre 4 i 10 famílies. Es desenvolupen 5 sessions d'un mínim de 90' i un màxim de 120 minuts cadascuna, una per setmana:

- Quatre sessions de dues parts: explicació de la tècnica del massatge en una zona del cos i col·loqui on els pares comparteixen l'experiència.
- Una sessió que consisteix en fer tot el massatge integral, a més d'un comiat del grup.

Al CDIAP EIPI Ciutat Vella el projecte es realitza a l'Espai Familiar amb famílies ateses pel CDIAP, o bé per l'Espai Familiar, o bé es pot conformar un grup mixt amb famílies ateses per un o altre servei.

➤ ***“Projecte de prevenció de trastorns del desenvolupament infantil amb la comunitat filipina de Ciutat Vella”***

Projecte nou.

De Prevenció primària i secundària

Realitzat per: CDIAP EIPI Ciutat Vella

Justificació:

La comunitat filipina immigrada resident en el Districte de Ciutat Vella es caracteritza per mantenir-se molt aïllada socialment ja que els seus membres es relacionen únicament amb persones de la seva nacionalitat, restringint molt les oportunitats d'integració social i de conèixer molts recursos que els pot oferir la societat en la que vivim.

La major part de les persones d'aquesta comunitat treballen com cuiners en restaurants o com a personal del servei domèstic. Aquestes dues activitats laborals tenen en comú jornades laborals molt llargues que fan difícil compaginar la criança dels fills i filles.

És molt habitual que les famílies amb infants de la franja 0-3 anys no els portin a les escoles bressol perquè al tenir feina no són candidats als ajuts socials per l'escolarització i els nens i nenes queden al càrrec de diferents persones (parents, coneguts, etc. que tenen en comú que són persones que no poden treballar per qualsevol raó), que a canvi de pocs diners es dediquen a cuidar als infants en els aspectes més bàsics, el que resulta insuficient, perquè no estan ni motivades ni preparades per crear un entorn estimulador a nivell de relació que impulsi als infants que cuiden a comunicar-se i créixer emocionalment.

Aquesta situació es veu agreujada pel multilingüisme i el fet cultural que, en general, no acostumen a parlar als infants. La conseqüència que constatem molt freqüentment és que quan arriben a l'escola al començament del parvulari porten un retard psicomotor important que moltes vegades no és ben interpretat i posa als infants en posició de greu desavantatge pels aprenentatges escolars.

Professionals co-conductors/es: 2 Psicòlegs/ogues i Treballadora Social.

Persones destinatàries: Famílies de la comunitat filipina amb infants de 0 a 3 anys, i dones embarassades.

Objectius general:

- Promocionar la salut dels infants de la comunitat filipina sensibilitzant sobre les necessitats dels infants petits i la importància dels primers anys de vida pel desenvolupament de la seva personalitat, de les capacitats cognitives i relacionals.
- Vincular les famílies als espais familiars i, particularment a l'Espai Familiar de l'EBM Aurora.
- Treballar en xarxa aquest projecte amb l'Associació Filipina EAMISS, el Centre de Serveis Socials Raval Nord i l'EBM Aurora.

En què consisteix (breu descripció):

- En primer lloc es realitzaran diverses accions d'informació i sensibilització per donar informació per medi de les xarxes socials a totes les persones de la comunitat filipina amb fills petits, i especialment a les dones embarassades.
- En un segon moment es realitzarà una activitat presencial a l'EBM AURORA oferint la possibilitat d'assistir a l'Espai Familiar de la mateixa escola. Les famílies que arribin a través d'aquest projecte tindran caràcter preferent, sempre en funció de les places disponibles.
- Per a la realització d'aquest projecte es compte amb la col·laboració dels Centres de Serveis Socials com a serveis derivadors, i també de la mediatra intercultural i la mediatra sociosanitària de la Associació Filipina EAMISS com agents socials que facilitaran l'apropament del CDIAP a la població diana a la qual s'adreça aquest projecte.

➤ **“Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval”.**
(Pendent confirmació per reformulació)

Projecte de continuïtat.**De Prevenció primària i secundària**

Realitzat per: CDIAP EIPI Ciutat Vella

Antecedents:

Es posa en marxa aquest projecte responenent a la demanda que explicita la coordinadora del projecte “Vincles i minúscula” del Casal dels infants del Raval. La coordinadora detecta que les educadores estan preocupades perquè hi ha infants i famílies que presenten dificultats en el desenvolupament i relació, necessitant eines per fer un bon acompanyament o saber si són candidats a la derivació al CDIAP.

Professionals co-conductors/es: 2 Fisioterapeutes, 2 Psicòleg/oga i la Treballadora Social.

Persones destinatàries:

- Infants i famílies participants al Projecte “Vincles i Minúscula”
- Equip educatiu que porta a terme el projecte.

Objectius general:

- Observació dels nadons i famílies que estan participant del projecte “Vincles i Minúscula”, que preocupin el desenvolupament i les relacions vinculars amb risc.
- Detecció de possibles dificultats en el desenvolupament dels infants.
- Donar resposta a les inquietuds i dubtes que tinguin les i els professionals que atenen als infants i a les seves famílies.

En què consisteix (breu descripció):

Una/un professional del CDIAP participa a cada grup del projecte als mesos de desembre i maig donat que és quan els grups ja han començat, estan a meitat del projecte i es poden haver detectat signes d'alarma

Els grups del projecte es formen de la següent manera:

- En un primer moment, de 9h a 10:30 estan al mateix grup infants de 0 a 3 anys amb les seves famílies.
- I en un segon moment, de 10:30h a 12:30h es separen en tres grups: mares/pares, infants de 4 a 18 mesos i infants de 18 a 36 mesos

Les dues fisioterapeutes van als grups de infants de 4 a 18 mesos, el psicòleg i una psicòloga als grups de infants de 18 a 36 mesos, i la treballadora social al grup de mares i pares.

➤ **“L'EIPI amb l'escola”:**

Projecte de continuïtat.

De **Prevenició primària i secundària.**

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Persones destinatàries: Infants, famílies i equips educatius de les escoles bressol EBM La Muntanya i EBM Aqüeducte (situades al barri de Ciutat Meridiana – Zona Nord de Nou Barris)

Edicions: 2 (1 a l'EBM Muntanya + 1 a l'EBM Aqüeducte)

Professionals del CDIAP: 1 psicòloga a cada EBM.

Població diana: 180 infants, 18 educadores/ors.

En què consisteix (breu descripció):

És un projecte d'intervenció comunitària transversal, orientat a la prevenció dels trastorns del desenvolupament infantil i de les situacions de risc que puguin provocar-los. Amb un enfocament proactiu, evolutiu i ecològic ofereix un model d'atenció integral als infants, promovent l'apoderament de les famílies i del personal educatiu de les escoles bressol on es realitza, com la via més efectiva per minimitzar la influència dels factors de risc i potenciar els factors de protecció. Preveu actuacions adreçades als infants, a les famílies, al personal educatiu i promou el treball en xarxa i les intervencions coordinades dels i de les professionals.

Aquest projecte es du a terme a través de varies actuacions:

- Observació dels infants a l'aula i en els espais no estructurals, de freqüència mensual.

- Espai de reflexió grupal amb les famílies. Amb les famílies de l'EB Muntanya la freqüència és trimestral. Amb les famílies de l'EB Aqueducte la freqüència és mensual (veure Projecte “*En Família*” a la II Part d'aquest document).
- Consultes individuals amb les famílies, mitjançant cites concertades.
- Coordinacions mensuals i espai de reflexió-formació amb l'equip docent de cada escola bressol.
- Reunions de coordinació amb altres professionals de la xarxa comunitària.

➤ **“Acompanyar des del cos” (MIMOS a Nou Barris):**

Projecte de continuïtat.

De Prevenció primària i secundària

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Edicions durant el curs: 1

Professionals co-conductors/es: Fisioterapeuta i Psicòloga

Persones destinatàries: Infants i llurs famílies atesos per Càritas i en situació de vulnerabilitat o exclusió social.

Famílies que tenen un fill o filla de 0 a 12 mesos d'edat i es troben en una situació específica de risc bio-socio-emocional (mares adolescents, famílies monoparentals, parts múltiples, pares d'infants prematurs, pares d'acollida, pares d'adopció, famílies nouvingudes, pares amb un fill o filla amb algun diagnòstic neurològic), etc.

Objectiu general:

Afavorir una relació pares-fills/es que garanteixi la seguretat emocional de l'infant i promogui el seu desenvolupament integral abans no s'estableixin relacions alterades o pertorbades que poden ocasionar dificultats en la seva evolució.

En què consisteix (breu descripció):

I^a FASE:

Cada grup està format per entre 4 i 10 famílies. Es desenvolupen 5 sessions d'un mínim de 90' i un màxim de 120 minuts cadascuna, una per setmana:

- Quatre sessions de dues parts: explicació de la tècnica del massatge en una zona del cos i col·loqui on els pares comparteixen l'experiència.
- Una sessió que consisteix en fer tot el massatge integral, a més d'un comiat del grup.

IIª FASE: “Joc de falda”

Un cop transcorreguts 2-3 mesos des de la cinquena i última sessió es fa una segona fase del projecte amb el mateix grup de massatge i amb la incorporació de resta d'infants de MIMOS (0a 3 anys) que es denomina “joc de falda” que es desenvolupa en dues sessions de 90’.

➤ **“El CDIAP amb l’Espai Familiar Verdum”**

Projecte de continuïtat.

De **Prevenició primària i secundària**

Realitzat per: CDIAP EIPI Nou Barris

Edicions durant el curs: 1

Professional co-conductor/a: Psicologia

Persones destinatàries:

- Equip educadores Espai Familiar.
- Famílies.

Objectius generals:

- Oferir assessorament i suport tècnic especialitzat a l'equip d'educadores respecte les dificultats dels infants.
- Acompanyar a les famílies en les derivacions oportunes als recursos de la xarxa, tot promovent els seus recursos personals per detectar les necessitats dels seus infants.
- Acompanyar i donar suport a les famílies en les dificultats quotidianes generades pel desenvolupament de la funció parental.
- Promoure el treball en xarxa i coordinat dels professionals i serveis que atenen els infants de 0-3 anys.

En què consisteix (breu descripció):

1. Reunions trimestrals de coordinació:

- Descripció: Coordinació amb l'equip d'educadores de l’Espai familiar Verdum.
- Objectius específics:
 - Compartir les observacions de les educadores respecte infants i/o famílies que presenten dificultats.
 - Compartir informació sobre els casos compartits dels infants que assisteixen regularment al CDIAP EIPI Nou Barris.
 - Reflexionar respecte casos i situacions concretes. Pensar estratègies d'intervenció. Proposar coordinacions, derivacions i recursos.

- Calendari: un cop al trimestre
- Ubicació: Espai familiar Verдум.
- Participants: Psicòloga de l'EIPi, equip d'educadores.

2. Consultes individuals amb les famílies

- Descripció: Entrevistes familiars amb les famílies derivades per l'equip d'educadores.
- Objectius específics:
 - o Oferir suport i orientació.
 - o Realitzar les derivacions i coordinacions oportunes.
- Calendari: Cites concertades mitjançant les educadores, un cop al trimestre.
- Ubicació: Espai familiar.
- Participants: Psicòloga CDIAP, famílies.

3. Xerrades per a les famílies:

- Descripció: Espai de reflexió grupal amb les famílies. Després d'una introducció sobre una tema relacionat amb la criança, prèviament acordat, les famílies poden transmetre inquietuds, dubtes i compartir experiències.
- Objectius específics:
 - o Pensar conjuntament sobre les pròpies dificultats i compartir-les amb els altres mitjançant el diàleg i la participació.
 - o Desenvolupar i reforçar els recursos personals i familiars per tenir cura dels fills .
- Calendari: Una trobada al trimestre.
- Ubicació: A la sala de l'espai familiar Verдум.

➤ *“Psicomotricitat en família. Col·laboració amb l'Equip de Pediatria del CAP de la Guineueta”.*

Projecte nou.

De Prevenció primària i secundària

Realitzat per: CDIAP EIPi Nou Barris

Edicions durant el curs: 1

Professionals co-conductors/es: Psicomotricista i Psicologia o Fisioteràpia

Persones destinatàries: Infants de 12 a 18 mesos i llurs famílies orientades per l'equip de pediatria del CAP de la Guineueta.

Màxim 10-12 famílies.

Objectiu general:

Desenvolupar el moviment, l'expressivitat, la creativitat i el joc lliure i espontani dels infants, en companyia de les seves famílies.

En què consisteix (breu descripció):

Aquest projecte respon a un compromís de col·laboració per part del CDIAP amb la Taula de l'Espai Social de Salut Comunitària Guineueta, i a una petició de l'equip de pediatria del CAP Guineueta que és qui en fa difusió entre les famílies que atenen.

Es concreta en tres sessions de psicomotricitat en família realitzades en 3 setmanes seguides durant el primer trimestre del curs 2019-2020.

Es tracta d'un espai:

- Per jugar i gaudir en família.
- Un espai d'exclusivitat i de temps compartit pensat per desenvolupar el moviment, l'expressivitat, la creativitat i el joc lliure i espontani dels infants, en companyia de les seves famílies.
- Un espai cuidat i segur que vetlla pel desenvolupament harmònic dels infants.

La proposta és que els infants a través del joc lliure i espontani puguin compartir el seu desenvolupament, a través del joc amb les persones adultes de referència.

Un propòsit:

La intenció és implicar a l'Espai Familiar del territori per realitzar les sessions conjuntament per tal de connectar les famílies amb aquest servei i assegurar la continuïtat d'un espai preventiu en la cura i criança dels infants proper a les famílies del barri.

➤ Projectes de participació en la xarxa territorial de serveis

Participem en **6 Xarxes territorials diferents**.

Més enllà de les diferències en els noms (Pla Comunitari, Xarxa o Taula) totes elles **tenen en comú que**:

- Es tracta de **projectes de continuïtat** respecte de cursos anteriors. Tant la “Xarxa d’Infància del Gòtic (XIG)” al Districte de Ciutat Vella, com la “Taula d’Infància en risc a Zona Nord” de Nou Barris són de creació recent i el nostre CDIAP hi participa des de l’inici.
- Són **Xarxes de serveis públics i privats**.
- **L’objectiu general** de totes aquestes xarxes de serveis és facilitar un espai estable de coordinació en el que participen tots els serveis públics i privats dels àmbits de serveis socials, l’educació, la salut i, sovint, també del lleure educatiu, que proporcionen atenció a la població del territori amb la finalitat de realitzar una intervenció de treball en xarxa.
- Comparteixen els següents **objectius específics**:
 - Compartir una visió global de la realitat de la població del territori que identifiqui característiques i necessitats.
 - Construir el mapa de recursos existents.
 - Identificar les necessitats no cobertes de la població.
 - Crear sinèrgies de treball en xarxa entre els serveis existents per tal que la intervenció d’uns i altres serveis sigui sumatòria, coherent, més eficaç i eficient.

➤ Projectes de participació en la xarxa sectorial de serveis

Participem en **4 Xarxes sectorials diferents**.

Distingim entre:

- **Xarxes sectorials de participació estable**:
 - Taules de Salut Mental dels districtes de Ciutat Vella i de Nou Barris.
 - Circuit Barcelona contra la violència vers les dones del Dte. de Nou Barris. (Plenari)
 - Xarxa de CDIAPs de Barcelona.

Finalitat comuna a aquestes xarxes de serveis: Facilitar un espai estable de coordinació en el que participen tots els serveis públics i privats dels diferents sistemes de serveis (serveis socials, l’educació, la salut, lleure, etc.) implicats en l’eix temàtic de què es tracti perquè proporcionen atenció, i/o perquè poden fer prevenció i detectar aquest tipus de situacions o problemàtiques.

- **Participació en Projectes de Xarxes sectorials de projecte que comencen i acaben un cop feta la tasca:**

- Grup de treball sobre “Abordatge de les violències sexuals en la infància i l’adolescència en la ciutat de Barcelona”

En aquest cas es tracta de crear un protocol per a la detecció i la intervenció davant aquestes situacions que sigui d’aplicació en tots els serveis implicats dels diferents sistemes (serveis socials, l’educació, la salut, lleure, etc.).

La participació del CDIAP aporta la mirada de la petita infància des de l’atenció precoç amb infants que presenten un trastorn del desenvolupament o risc de tenir-ne i, per tant, són un agent valuós de prevenció primària, de detecció precoç d’aquest tipus de situacions, i de tractament de les dificultats que presenta l’infant.

IV PART: ELS PROTOCOLS D'ARTICULACIÓ ESTABLE INTERSERVEIS

1. DE QUÈ PARLEM

L'articulació, coordinació i treball en xarxa interserveis de diferents àmbits i adscripcions organitzatives no pot dependre de la voluntat de les persones professionals que els presten, sinó que cal l'establiment d'acords interinstitucionals que els garanteixin.

En compliment del que estableix el Model Municipal dels CDIAP de l'IMPD es tracta d'establir un marc estable i formalitzat de treball en xarxa entre el CDIAP i els serveis que es detallen a continuació per tal de compartir i de construir conjuntament una mirada i una atenció més global respecte de les necessitats i de la intervenció que requereixen determinats infants i famílies.

Serveis amb els quals s'ha establert o es té l'objectiu d'establir Protocols d'articulació estable dels nostres CDIAP amb:

- Equips de pediatria de l'atenció primària de salut.
- Centres de Salut Infanto Juvenil (CSMIJ).
- Departaments de Neonatologia, Neurologia Pediàtrica i Rehabilitació dels Hospitals de referència (Hospital de la Vall d'Hebron i Hospital del Mar)
- Equips d'Assessorament Psicopedagògic (EAP).
- Centres de Serveis Socials (CSS)
- Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

Aquests protocols tenen en comú que:

1. Defineixen els objectius de l'articulació entre tots dos serveis.
2. Concreten, quan s'escau, els criteris i circuits de derivació i de coordinació.
3. Defineixen com, qui i quan es portaran a terme els acords presos.
4. S'estableixen comissions de seguiment periòdic i de millora de l'articulació entre tots dos serveis, i de millora del mateix Protocol.

2. PROTOCOLS EN MARXA

Àmbit salut

CDIAP	Equips de Pediatria Atenció Primària de Salut	Protocol signat	Inici implementació Protocol (presentació equip pediatria)
EIPI CV	Drassanes	SIGNAT	15 maig 2019
EIPI CV	Barceloneta	SIGNAT	17 abril 2019
EIPI CV	Casc Antic	SIGNAT	19 juny 2019

CDIAP	Equips de Pediatria Atenció Primària de Salut	Protocol signat	Inici implementació Protocol (presentació equip pediatria)
EIPI NB	Guineueta	SIGNAT	3 abril 2019
EIPI NB	Roquetes	SIGNAT	9 octubre 2019
EIPI NB	Ciutat Meridiana	SIGNAT	9 octubre 2019
EIPI NB	Rio Janeiro	SIGNAT	22 maig 2019
EIPI NB	Chafarinas	SIGNAT	10 maig 2019
EIPI NB	Turó – Vilapicina	SIGNAT	2 juliol 2019
EIPI NB	Cotxeres	SIGNAT	9 setembre 2019

CDIAP	Hospital Vall Hebron	Protocol signat (Un únic Protocol)	Inici implementació Protocol
EIPI CV EIPI NB	Neonatologia	Contingut Protocol tancat	Juny 2019
EIPI CV EIPI NB	Neurologia Pediàtrica	Contingut Protocol tancat	Novembre 2019
EIPI CV EIPI NB	Rehabilitació (Reunió per presentació projecte: 6 juny 2019)	Pendent	Pendent

	Hospital del Mar	Protocol signat (Un únic Protocol)	Previsió inici implementació Protocol
EIPI CV	Neonatologia (Reunió per presentació projecte: 13 juny 2019)	Pendent	2020
EIPI CV	Neurologia Pediàtrica (Reunió per presentació projecte: 13 juny 2019)	Pendent	2020

	CSMIJ	Protocol aprovat	Inici implementació Protocol
EIPI CV	CSMIJ INAD – Parc Salut Mar	16 juny 2017	Setembre 2017
EIPI NB	CSMIJ F9b	6 juliol 2018	Setembre 2018

Àmbit educació

	EAP	Protocol	Posta en marxa
EIPI CV	CV	Objectiu: presentar proposta Protocol març 2020	Objectiu: 2º trimestre 2020
EIPI NB	NB	Signat: 11 febrer 2019	Febrer 2019

Àmbit serveis socials

En aquest àmbit l'objectiu es definir Protocols d'articulació amb cada tipologia de servei i districte aquest any 2020 per iniciar la implementació l'any 2021.

CDIAP	Servei	Projecte lliurat	Signatura Protocol	Inici implementació
EIPI CV EIPI NB	Centres de Serveis Socials (CSS)	Juny 2020	Tardor 2020	Gener 2021
EIPI CV EIPI NB	Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)	Juny 2020	Tardor 2020	Gener 2021

Embrió Unitat Funcional TEA: CDIAP / CSMIJ / EAP

EIPI CV	1. Antecedents: curs 2018 / 2019: Primera experiència reeixida de col·laboració a tres bandes: presentació i formació a docents de tots els centres públics del districte. 2. Curs 2019 / 2020. - Aprofundir objectius de l'articulació entre tots tres serveis de manera estable. - En cas d'acord, elevar proposta de reconeixement com a Unitat Funcional als Departaments implicats de la Generalitat.
---------	--

3. BREU DESCRIPCIÓ DELS PROTOCOLS EN MARXA

➤ **Protocols d'articulació amb els equips de pediatria de l'atenció primària de salut.**

Justificació.

1. La **importància** de la **prevenció primària**, la **detecció precoç** dels primers signes d'alerta sobre l'existència d'un trastorn del desenvolupament infantil, o risc de tenir-ne, i d'una **atenció precoç** està àmpliament demostrada a nivell internacional.
2. Entre el 55% i el 65% dels infants atesos als nostres CDIAP han estat derivats pels equips de pediatria de l'atenció primària de Salut.
3. Tots els organismes internacionals i nacionals conclouen que per assegurar l'eficàcia d'aquests objectius cal que els serveis que atenem la petita infància **treballem en Xarxa**, més enllà del que és una coordinació puntual per casos concrets que ja venim fent de manera ordinària.
4. Hi ha sectors de població dels nostres territoris que, tot i ser derivats al CDIAP pels equips de l'atenció primària de salut, **no arriben a fer demanda d'atenció al CDIAP**.

Acords d'articulació.

➤ **Reunions periòdiques de coordinació:**

La neuropediatria del CDIAP es desplaça al CAP / ABS un cop cada dos / tres o sis mesos (en funció de cada protocol concret) i dedica:

- 1 hora per a la coordinació de casos concrets que interessin als equips de pediatria (pediatres i/o infermeria pediàtrica) i/o al CDIAP. És també un espai per plantejar i compartir dubtes respecte d'infants que no estigui clar si cal derivar o no al CDIAP.
- 1 hora per a la realització d'entrevistes conjuntes amb la família al mateix CAP o ABS quan calgui "posar cara al CDIAP" i establir una relació que faciliti la confiança de la família i la decideixi a fer demanda d'atenció. La neuropediatria fa d'enllaç amb el CDIAP tot i que calgui la intervenció d'altres disciplines. Aquesta possibilitat també es pot utilitzar amb determinats infants amb els que pediatria o infermeria tingui dubtes sobre la idoneïtat de fer o no una derivació al CDIAP.

➤ **Formació a professionals sobre temes que siguin del seu interès:**

En base a temes proposats per un o altre servei i que siguin d'interès dels equips d'infermeria o d'altres professionals de l'atenció primària de salut, es poden organitzar sessions "a mida" amb participació de les disciplines del CDIAP que calgui en funció del tema o temes seleccionats. Es tracta d'una formació molt operativa i àgil incidint en els signes d'alarma de cada patologia a tractar i garantint temps pel debat.

➤ **Xerrades per a les famílies:**

Sobre temes de criança, signes d'alerta i similars.

➤ **Realització conjunta o participació en projectes de prevenció primària i secundària:**

Les possibilitats són moltes en funció de les necessitats i característiques detectades en la població atesa i de les possibilitats de cada servei. Per exemple:

- Elaboració de materials i/o divulgació o adaptació de materials ja existents que puguin ser útils en el context de què es tracti.
- Definir projectes conjunts de formació adreçats a famílies o a serveis (de l'àmbit dels serveis socials, de l'educació –formal i no formal, etc.)
- Etc.

➤ **Protocol d'articulació amb el Servei de Neonatologia de l'Hospital de la Vall d'Hebron**

Objectius:

- Conèixer l'infant i les seves circumstàncies.
- Realitzar una entrevista amb la família per part del CDIAP al mateix hospital per tal de posar cara al CDIAP i vincular-la al servei.
- Desenvolupar un treball en xarxa entre l'equip de Neonatologia i els CDIAPs de l'IMPD.

Infants que cal derivar al CDIAP en el context d'aquest Protocol:

- Prematurs extrems (amb menys de 32 setmanes de gestació).
- Nadons amb pes inferior a 1.500 gr.
- Nadons nascuts amb malformacions, discapacitats d'origen genètic o altres circumstàncies similars.
- Nadons nascuts en un entorn de risc: mare i/o pare toxicòman, mare i/o pare amb trastorn mental sever (depressió major, esquizofrènia, etc.), mare i/o pare amb una discapacitat que li pugui dificultar la criança, mares adolescents en situació de vulnerabilitat, situacions de violència masclista, etc.

O altres factors de caràcter social i familiar que puguin indicar una situació de risc pel desenvolupament de l'infant.

En què consisteix. Alguns aspectes a destacar.

1. Desplaçaments de professionals del CDIAP al Departament de Neonatologia:

- **CDIAP EIPI Nou Barris:** donat que el districte de Nou Barris forma part de l'àrea d'influència del Departament de Neonatologia de l'Hospital de la Vall d'Hebron, el nostre CDIAP desplaça una o més professionals a l'Hospital per veure varies famílies cada vegada. No cal esperar a que manqui una setmana per l'alta hospitalària del nadó.

Les persones professionals que es desplaçaran d'ordinari són:

- Fisioterapeutes: sempre.
 - Neuropediatra, podrà desplaçar-se sempre que es consideri adient i calgui establir una coordinació amb el Servei de Neurologia Pediàtrica de cara a la fase de post-alta hospitalària d'aquests infants.
 - Psicòloga: quan calgui.
- **CDIAP EIPI Ciutat Vella:** Donat que la Unitat de Neonatologia de l'Hospital de la Vall d'Hebron solament hi deriva els nadons prematurs extrems, aquest desplaçament es faria ocasionalment en funció de casos concrets.

2. L'estada de les i els professionals del CDIAP en Neonatologia:

Cal preveure, al menys, dos moments:

- Un temps de coordinació interna amb professionals del Servei de Neonatologia que posin en antecedents de la situació de cada infant i família a les/els professionals del CDIAP que s'hagin desplaçat a l'Hospital.
- Presentació a cada família de les persones professionals del CDIAP tot facilitant un temps de contacte personalitzat amb cada família.

Aquests desplaçaments presencials també es poden aprofitar per coordinar casos atesos simultàniament per tots dos serveis un cop l'infant ha rebut l'alta hospitalària.

➤ Protocol d'articulació amb el Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital de la Vall d'Hebron

Objectius:

- Conèixer l'infant i les seves circumstàncies.
- Definir els grups i tipus de patologies en què el seguiment neurològic en la fase post-hospitalària recaurà primàriament en la/el neuropediatra del CDIAP i de manera complementària al Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital, i aquells en que l'atenció directa serà assumida en exclusiva per l'Hospital tot mantenint una coordinació amb neuropediatria del CDIAP per a aquells infants que estiguin sent atesos per tots dos serveis. Aquesta distribució serà sempre revisada i susceptible de modificacions en funció de les característiques i circumstàncies específiques de cada infant i família.
- Desenvolupar un treball en xarxa entre l'equip de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital i els CDIAPs de l'IMPD.

Infants que cal derivar al CDIAP en el context d'aquest Protocol:

- **Infants atesos pel Servei de Neonatologia que requereixen d'atenció neurològica i d'atenció precoç.**

És el Servei de Neonatologia de l'Hospital qui fa efectiva la derivació al CDIAP que correspongui. A partir d'aquell moment s'establirà una coordinació entre el Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital i la o el neuropediatra del CDIAP en funció dels objectius establerts en aquest Protocol.

- **Infants d'edat no superior als 5 anys i 5 mesos atesos pel Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital que no tenen historia oberta al Servei de Neonatologia de l'Hospital i que necessiten de l'atenció proporcionada per un CDIAP.**

En aquest apartat s'inclouen els pacients diagnosticats per l'equip de neurologia pediàtrica de l'hospital d'alteracions del neurodesenvolupament o la conducta, amb o sense antecedents perinatals significatius. Majoritàriament es considera els infants amb trastorn de l'espectre autista, discapacitat intel·lectual, dèficits motors o sensorials i factors de risc socioculturals.

Escenaris possibles de col·laboració entre Neuropediatria dels CDIAPs de l'IMPD i el Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital:

Amb independència de quin servei de l'Hospital hagi derivat el cas al CDIAP, la coordinació a establir entre el Servei de Neurologia Pediàtrica i neuropediatria del CDIAP contempla els següents escenaris possibles:

A. Infants de risc moderat i alt.

- L'atenció neurològica directa de l'infant serà garantida en exclusiva per l'Hospital.
- El Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital establirà una coordinació estreta amb la/el neuropediatra del CDIAP. Aquesta/aquest formarà part de l'equip del cas del CDIAP en la modalitat d'atenció indirecta.

Es tracta de garantir el flux de la informació útil a cada servei per tal de donar la millor atenció possible dins les competències i responsabilitats que li siguin pròpies a cadascun d'ells.

La figura de neuropediatra d'atenció precoç serà la responsable dins "l'equip interdisciplinari del cas" al CDIAP de coordinar-se amb l'especialista corresponent del Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital per tal de traspasar la informació que la resta de l'equip intervinent ha de saber per atendre adequadament l'infant.

- S'evitarà a les famílies i als infants duplicitat de visites de l'especialitat de neuropediatria també per part del CDIAP.

B. Infants de baix risc dins la franja d'edat d'atenció dels CDIAPs.

- L'Hospital no pot delegar la seva responsabilitat tampoc en aquests casos, però sí reduir la freqüència de les visites de seguiment que es complementaran amb l'atenció directa proporcionada per la/el neuropediatra del CDIAP, tot garantint un treball en xarxa per ambdues parts.
- Es tracta per un costat d'evitar un excés de visites a l'infant i la seva família i també de facilitar atenció des d'un servei de proximitat on ja la família està vinculada (CDIAP), tot garantint que es fa el seguiment necessari per detectar de manera precoç qualsevol signe d'alerta i actuar en conseqüència i de manera coordinada entre tots dos serveis.
- Caldrà coordinar en cada cas el calendari de visites de tots dos serveis (Hospital i CDIAP) per tal que siguin efectivament complementàries i amb la periodicitat adequada a cada situació.

C. Infants que neuropedatria del CDIAP valora la conveniència de realitzar determinades proves mèdiques.

- Si l'infant no té història clínica oberta a Neurologia Pediàtrica de l'Hospital caldrà que la/el neuropediatra del CDIAP faci la petició a través de pediatria de l'Atenció Primària de Salut.

Amb caràcter excepcional s'establirà una via d'urgència fent la petició directament al Servei de Neurologia Pediàtrica de l'Hospital en casos determinats en els quals sigui una prioritat escurçar el temps tant com sigui possible. En aquests casos la/el neuropediatra del CDIAP farà la petició directament al Cap de Secció, tot justificant el motiu de l'excepcionalitat.

- Si l'infant té història oberta a Neurologia Pediàtrica de l'Hospital: la/el neuropediatra del CDIAP es posarà directament en contacte amb l'especialista que tingui assignat per tal que pugui incloure aquesta petició en el seguiment que tingui establert.
- Un cop realitzades les proves mèdiques i en funció del resultat, caldrà una coordinació entre tots dos serveis (Hospital i CDIAP) per acordar si procedeix aplicar els criteris definits a l'apartat A "Infants de risc moderat i alt", o B "Infants de baix risc", i definir l'articulació entre tots dos serveis que calgui en cada cas i situació.

Es tracta d'intentar agilitar tant com es pugui la realització de proves mèdiques mentre els CDIAPs no puguin accedir i compartir la història clínica de l'infant.

➤ Protocol d'articulació amb els CSMIJ de cada Districte

Justificació.

Partint d'un abordatge més ampli dels CDIAP (prevenció, detecció, diagnòstic i abordatge terapèutic) i més específic del CSMIJ (atenció psicopatològica) ambdós serveis comparteixen, en la intersecció de Salut Mental, infants que requereixen assistència especialitzada en la xarxa pública.

Objectius:

1. Articular la interrelació CDIAP-CSMIJ / CSMIJ-CDIAP.
2. Establir els circuits de derivació per:
 - Promoure la continuïtat assistencial a la xarxa pública dels infants atesos al CDIAP amb psicopatologia activa un cop donats de baixa al CDIAP.
 - Vincular al CDIAP les famílies dels infants menors de 4 anys amb trastorns de desenvolupament o risc de patir-los:
 - En cas de detecció de germans/es d'infants o adolescents atesos pel CSMIJ en que hi hagi sospita de desenvolupament atípic
 - En cas de derivacions a CSMIJ des de pediatria d'infants menors de 4 anys.

Infants que el CDIAP ha de derivar al CSMIJ

1. Infants que per presentar psicopatologia específica requereix de continuïtat assistencial i que per edat ja no poden continuar rebent l'atenció al CDIAP.

Ciutat Vella: Es fa una conversió de diagnòstics entre sistemes de classificació CD:03R i CIE-9-CM / DSM IV-R, tot identificant els diagnòstics que comporten necessàriament una derivació al CSMIJ.

Nou Barris: Identifica els diagnòstics del CIEM-10 que comporten derivació al CSMIJ.

2. Infants que consulten al CDIAP després d'haver estat donats de baixa del servei per millora o desvinculació, i que tornen a demanar atenció per recidiva de la simptomatologia clínica compatible amb els diagnòstics acordats quan sobrepassen el criteri d'edat per poder ser atès al CDIAP.

Infants que el CSMIJ ha de derivar al CDIAP

Tots els infants de 0 a 4 anys que presentin trastorns de desenvolupament de qualsevol etiologia, o risc de patir-los, tant si han estat derivats al CSMIJ des de pediatria o si són germans o germanes d'infants o adolescents atesos al CSMIJ.

Tots dos protocols defineixen el procediment d'articulació i derivació, així com el sistema de revisió i millora de l'articulació i del propi protocol.

➤ Protocol d'articulació amb l'EAP

A continuació es detallen alguns elements clau del Protocol d'articulació establert al Districte de Nou Barris, ja que en Ciutat Vella l'objectiu aquest curs és fer la proposta a l'EAP del territori.

Objectius generals:

- Col·laborar pel bon tracte a l'infant escolaritzat en l'etapa d'educació infantil i atès pel CDIAP mitjançant l'intercanvi d'informació i l'establiment d'acords per la complementarietat i coherència de les actuacions de tots dos serveis amb aquell infant i amb la seva família.
- Col·laborar mitjançant l'intercanvi d'informació i l'establiment d'acords entre tots dos serveis:
 - Pel bon tracte d'aquells infants atesos pel CDIAP, o en vies de ser-ho.
 - I que s'hagin d'incorporar a l'etapa d'educació infantil de primer cicle (0-3 anys) o de segon cicle (3 -6 anys) i que, a causa de les seves necessitats específiques transitòries o permanents de qualsevol etiologia, requereixin d'atenció específica tant en l'àmbit educatiu com de l'atenció precoç.
 - Intercanviar informació que ajudi tots dos serveis a tenir un millor coneixement global de les necessitats i característiques de la població de 3 a 6 anys del districte de Nou Barris susceptibles de necessitar atenció precoç.
 - Assegurar el coneixement necessari respecte el funcionament, encàrrec i realitat de cadascun dels dos serveis per tal que els requeriments i expectatives d'un servei respecte de l'altre siguin adequades i realistes.
 - Treballar conjuntament per la implicació i empoderament de les famílies.

Nivells d'articulació:

- Per casos concrets.
- Per perfil professional. En aquest moment s'aplica a fisioteràpia.
- Per preparar el pas a P-3.
- Per l'articulació general entre serveis.
- Per la valoració global de funcionament d'aquest protocol.

Per a cada nivell es defineixen els objectius específics, la periodicitat de trobada, qui participa, el lloc i, quan cal, es fan recomanacions per tal de garantir l'eficàcia de l'articulació.

V PART: REPTES PEL 2020

1. En la intervenció grupal en el treball de casos:

- Continuar el treball d'aprofundiment conceptual i metodològic de la intervenció grupal, i adaptar les fitxes actuals en allò que pertoqui.
- Avançar en l'avaluació de procés i de resultats dels projectes grupals en marxa i dels que es puguin realitzar en el futur.
- Identificar quines intervencions terapèutiques en grup han de tenir la consideració de projecte i, en conseqüència, omplir les fitxes respectives.

2. Incorporar i/o consolidar la participació de determinades disciplines en la intervenció grupal:

- Incorporar la disciplina del **treball social** a la intervenció grupal amb famílies al CDIAP de Nou Barris i consolidar-la a Ciutat Vella.
- Incorporar la disciplina de **neuropediatria** en determinades sessions amb famílies quan sigui adient.

3. Millorar la sistematització de la metodologia emprada i del registre de la informació significativa.

- En la intervenció grupal.
- En la intervenció comunitària en qualsevol de les tres modalitats.
- En els projectes singulars.

4. Facilitar l'intercanvi d'experiències amb altres CDIAPs:

- **Projectes d'intervenció grupal** entre tots dos CDIAP de l'IMPD, dins la Xarxa de CDIAP de Barcelona o altres espais que l'UCCAP / l'ACCAP o la Generalitat puguin organitzar.
- **Projectes d'intervenció comunitària de prevenció primària i secundària.**
- **Projectes d'intervenció comunitària de participació en Xarxes Territorials i/o Sectorials de serveis.**

5. Proporcionar formació permanent sobre:

- **Intervenció grupal** a tots dos equips conjuntament en el context de l'encàrrec que rep el CDIAP en tant forma part de la Xarxa Pública de Catalunya i d'acord a les prioritats i orientació definides als Model Municipal dels CDIAPs de l'IMPD.
- **Treball en Xarxa interserveis.**

ANNEXES

- 1. Professionals i projectes**
- 2. Fitxa intervenció grupal**
- 3. Fitxa intervenció comunitària**
- 4. Fitxa Memòria i avaluació Projecte intervenció grupal**
- 5. Fitxa Memòria i avaluació Projecte intervenció comunitària**

PROFESSIONALS I PROJECTES

CDIAP EIPI Ciutat Vella:

El curs 2019 / 2020 disposa de:

Treball Social	25 hores/ setmana
Logopèdia	37,5 hores/ setmana
Neuropediatria	20 hores/ setmana
Psicomotricitat	30 hores/ setmana
Fisioteràpia	75 hores/ setmana
Psicologia	120 hores/ setmana

Participació de les i els professionals en els projectes d'intervenció grupal i comunitària programats en el curs 2018 / 2019:

Professional i disciplina	Projectes diferents	Nº edicions / grups o espais diferents
Marta Garí (Psicòloga)	9 + 1 (col·laboració) Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals”. • “Grup d'estimulació de la comunicació amb infants TEA o en risc de patir-lo” • “Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació” • “Psicomotricitat en família”. • “Grup prematurs” (Col·laboració) • “Dansa Moviment Teràpia amb mares” (programat per realitzar-lo aquest curs) Intervenció terapèutica en grup: • “Teràpia Aquàtica - afectació motriu: Agrupacions” (2 edicions) Projectes de prevenció primària i secundària: • “Acompanyar des del cos – Massatge infantil” • “Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval” (pendent confirmació per reformulació)	10 + 1 col·laboració

Marta Garí (Psicòloga)	Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol d'articulació amb el Servei de Neonatologia de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron”.	
Begoña Erquiaga Cebolla (Psicòloga)	8 Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals”. • “Grup d'estimulació de la comunicació amb infants TEA o en risc de patir-lo” Projectes de prevenció primària i secundària: • “Projecte de prevenció de trastorns del desenvolupament infantil amb la comunitat filipina de Ciutat Vella” Projectes de presència i participació en la xarxa territorial i sectorial: • “Xarxa d'Atenció a Famílies i Infants del Raval (XAFIR)”. - Comissió 0 a 3 anys. • Xarxa d'Infància del Gòtic (XIG): - Plenari • Xarxa d'Infància del Cas Antic (XICA). - Plenari. • Referent del CDIAP en Salut Mental al Districte. - Taula Salut Mental Districte. Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol articulació CDIAP / CSMIJ”	8
Alba de Cea Navarro (Fisioterapeuta suplent Mari Costa González)	6 Grups terapèutics: • “Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació”. • “Grup Prematurs”. Intervenció terapèutica en grup: • “Teràpia Aquàtica - afectació motriu: Agrupacions” (2 edicions)	7

Alba de Cea Navarro (Fisioterapeuta suplent Mari Costa González)	Projectes de prevenció primària i secundària: • “Acompanyar des del cos – Massatge infantil” • “Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval” (pendent confirmació per reformulació). Protocols d’articulació estable interserveis: • “Protocol d’articulació amb el Servei de Neonatologia de l’Hospital Universitari de la Vall d’Hebron”	
Sara Vendrell Valls (Fisioterapeuta)	6 + 1 (col·laboració) Grups terapèutics: • “Psicomotricitat i necessitats educatives especials”. • “Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació” • “Grup prematurs” (Col·laboració) Intervenció terapèutica en grup: • “Teràpia Aquàtica - afectació motriu: Agrupacions” (1 edició) Projectes de prevenció primària i secundària: • “Acompanyar des del cos – Massatge infantil” • “Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval” (pendent confirmació per reformulació) Protocols d’articulació estable interserveis: • “Protocol d’articulació amb el Servei de Neonatologia de l’Hospital Universitari de la Vall d’Hebron”	6 + 1 col·laboració
Òscar Esteban Juan (Psicòleg)	5 Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en petit grup d’ajuda – dificultats emocionals”. • “Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació”	7

Òscar Esteban Juan (Psicòleg)	Intervenció terapèutica en grup: • “Teràpia Aquàtica - afectació motriu: Agrupacions” (1 edició) Projectes de presència i participació en la xarxa territorial: • Xarxa d'Infància del Gòtic (XIG): - Plenari - Comissió de treball de casos. • Xarxa d'Infància del Cas Antic (XICA). - Plenari. - Comissió de treball de casos	
Gemma Casado Fernández (Treballadora Social)	5 Projectes de prevenció primària i secundària: • “Acompanyar des del cos – Massatge infantil”. • “Projecte de prevenció de trastorns del desenvolupament infantil amb la comunitat filipina de Ciutat Vella” • “Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval” (pendent confirmació per reformulació) Projectes de presència i participació en la xarxa territorial i sectorial: • “Xarxa d'Atenció a Famílies i Infants del Raval (XAFIR)”. - Plenari - Comissió 0 a 3 anys. Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol d'articulació CDIAP / CSMIJ”	6
Alicia Apolo Llerena (Psicomotricista)	4 Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en família”. (2 edicions) • “Psicomotricitat en petit grup d'ajuda – dificultats emocionals”. (4 edicions) • “Psicomotricitat i necessitats educatives especials”. • “Psicomotricitat en petit grup d'ajuda i llenguatge”.	8

Michel Socorò Carriè (Psicòleg)	3 Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en petit grup d’ajuda – dificultats emocionals” Projectes de prevenció primària i secundària: • “Projecte de prevenció de trastorns del desenvolupament infantil amb la comunitat filipina de Ciutat Vella”. • “Col·laboració amb VINCLES del Casal dels Infants del Raval” (pendent confirmació per reformulació)	3
Gabriela Secondi (Neuropediatra)	2 + 1 (col·laboració) Grups terapèutics: • “Grup prematurs”. (Col·laboració) Protocols d’articulació estable interserveis: • “El CDIAP amb els equips de pediatria d’atenció primària de salut”. - CAP Barceloneta. - CAP Casc Antic. - CAP Drassanes. • “Protocol d’articulació amb el Servei de Neuropediatria Pediàtrica de l’Hospital universitari de la Vall d’Hebron”	4 + 1 col·laboració
Maribel Conesa Pérez (Logopeda)	2 + 1 (col·laboració) Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en petit grup d’ajuda i llenguatge”. • “Grup d’estimulació de la comunicació amb infants TEA o en risc de patir-lo” • “Grup de prematurs”. (Col·laboració)	2 + 1 col·laboració

CDIAP EIPI Nou Barris:

El curs 2019 / 2020 disposa de:

Treball Social	37,5 hores/ setmana
Logopèdia	37,5 hores/ setmana
Neuropediatria	32 hores/ setmana
Psicomotricitat	45 hores/ setmana
Fisioteràpia	62,5 hores/ setmana
Psicologia	152,5 h hores/ setmana

Participació de les i els professionals en els projectes d'intervenció grupal i comunitària programats en el curs 2018 / 2019:

Professional i disciplina	Projectes diferents	Nº edicions / grups o espais diferents
Cati Mercadal Barber (Psicòloga)	9 Grups terapèutics: • “Psicomotricitat i infants amb alteracions emocionals”. • “Grup de prematurs”. (grup 1 -infants 0 a 18 mesos-, i grup 2 -infants 18 a 36 mesos) • “Grup de simbolització i relació”. • Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació” • “Famílies amb famílies” (1 edició) Projectes de presència i participació en la xarxa territorial: • Taula de Salut Roquetes: - Taula Petita Infància • Co-referent del CDIAP en Salut Mental al Districte. - Taula Salut Mental Districte. Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol d'articulació CDIAP / CSMIJ”. (Co-referent) • “Protocol d'articulació amb el Servei de Neonatologia de l'Hospital universitari de la Vall d'Hebron”.	10

Professional i disciplina	Projectes diferents	Nº edicions / grups o espais diferents
Raquel Igual Rosado (Psicòloga)	8 Grups terapèutics: • “Famílies amb famílies” (1 edició) • “Grup de joc, diferenciació i identitat” (Antena Zona nord) Projectes de prevenció primària i secundària: • “L'EIPI amb l'escola” (EBM Muntanya) • “El CDIAP amb l'Espai Familiar Verдум” Projectes de presència i participació en la xarxa territorial: • “Taula de Verдум Famílies” (Plenari) • “Taula Infància en risc Zona Nord”: - Plenari - Comissió treball “Entre nosaltres” • Referent del CDIAP en Salut Mental al Districte. - Taula Salut Mental Districte. Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol d'articulació CDIAP / CSMIJ”. (Referent).	9
Neus Rodríguez González (Fisioterapeuta)	6 Grups terapèutics: • “Cos i alteracions orgàniques”. (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda). • “Grup de prematurs”. (grup 1 -infants 0 a 18 mesos-, i grup 2 –infants 18-36 mesos) • “Teràpia Aquàtica - afectació motriu” • Teràpia Aquàtica amb infants amb trastorn de la relació i la comunicació” Projectes de prevenció primària i secundària: • “Acompanyar des del cos. MIMOS”. (Fase 1 + “Joc de falde”))	7

Neus Rodríguez González (Fisioterapeuta)	Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol d'articulació amb el Servei de Neonatologia de l'Hospital universitari de la Vall d'Hebron”	
Alba Cabanas Iglesias (Psicomotricista)	6 Grups terapèutics: • “Cos i alteracions orgàniques”. (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda). • “Cos i parla”. (Psicomotricitat en petit grup d'ajuda). • “Psicomotricitat i infants amb alteracions emocionals” • “Psicomotricitat en família: vinculació i separació”. • “Psicomotricitat i maduració”. • “Grup de joc, diferenciació i identitat” (Antena Zona Nord)	6
Mar Morales Ansa (Treballadora Social)	4 Projectes de presència i participació en la xarxa territorial i sectorial: • Co-referent en representació del CDIAP a la Xarxa de CDIAPs de Barcelona. - Plenari. - Comissió Social. • Referent en representació dels dos CDIAPs al Grup de treball sobre “Detecció i Violència Sexual en la Infància” • Referent en representació del CDIAP al Circuit Territorial de Districte “Barcelona contra la violència masclista”. - Plenari. - Grup Treball “Indicadors per a la detecció de violència masclista a partir de l'impacte en infants i adolescents” Protocols d'articulació estable interserveis: • “Protocol d'articulació CDIAP / EAP”. (Co-referent)	6

Professional i disciplina	Projectes diferents	Nº edicions / grups o espais diferents
Asun Díaz Gómez (Neuropediatra)	2 Protocols d'articulació estable interserveis: • El CDIAP amb els equips de pediatria d'atenció primària de salut". - ABS Barcelona 8 – CAP Chafarinas - CAP Rio de Janeiro - CAP Turó - UAP Guineueta – CAP Guineueta - CAP Roquetes - CAP Cotxeres • “Protocol d'articulació amb el Servei de Neuropediatria Pediàtrica de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron”	7
Merche Núñez Cruz (Psicòloga)	2 Grups terapèutics: • “Famílies amb famílies” (2 edicions) • “Grup de simbolització i relació”.	3
Marta Lozano Miró (Psicomotricista)	2 Grups terapèutics: • “Grup de prematurs”. (grup 2: infants 18 a 36 mesos) Projectes de prevenció primària i secundària: • Psicomotricitat en família. Col·laboració amb l'Equip de Pediatria del CAP Guineueta”	2
Montse Roigè Puchol (Psicòloga) Judit Teixidor Rovira (Psicòloga suplent durant baixa)	2 Projectes de prevenció primària i secundària: • “L'EIPI amb l'escola” (EBM Aqüeducte) • “Acompanyar des del cos. MIMOS”. (Fase 1 + “Joc de faldes”)	2

Professional i disciplina	Projectes diferents	Nº edicions / grups o espais diferents
Sònia Navarro Poquet (Fisioterapeuta)	2 Intervenció terapèutica en grup: • “Teràpia Aquàtica - afectació motriu” (2 edicions) Protocols d’articulació estable interserveis: • “Protocol d’articulació amb el Servei de Neonatologia de l’Hospital universitari de la Vall d’Hebron”	3
Òscar Esteban Juan (Psicòleg)	2 Grups terapèutics: • “Psicomotricitat en família: vinculació i separació”. • “Psicomotricitat i maduració”.	2
Elena Maqueda Castellote (Neuropediatra)	2 Protocols d’articulació estable interserveis: • “El CDIAP amb els equips de pediatria d’atenció primària de salut de Zona Nord”. • “Protocol d’articulació amb el Servei de Neuropediatria Pediàtrica de l’Hospital Universitari de la Vall d’Hebron”	2
M^a del Mar Sierra Ruiz (Logopeda)	1 Grups terapèutics: • “Cos i parla”. (Psicomotricitat en petit grup d’ajuda).	1

PROJECTE DE TERÀPIA GRUPAL

Nom del Projecte:

Projecte de continuïtat o nou:

Continuïtat

☐

Nou

☐

Justificació:

(Omplir solament si el projecte és nou o no es va escriure la justificació quan es va posar en marxa anteriorment)

Professionals co-conductors/es:

(Omplir aquest apartat si es fa una única edició del Projecte. Si se'n fan varies deixar-ho en blanc i informar-ho en l'apartat "Està prevista més d'una edició?")

Nom complet	Perfil professional

Persones destinatàries:

Nº màxim persones membres del grup:

Núm. mínim persones membres del grup:

Perfil:

Objectius generals:

Breu descripció del Projecte: en què consisteix?:

Està previst fer més d'una edició?.

NO ☐

SÍ ☐ En cas afirmatiu facilita la següent informació:

Grup 1.

- Data d'inici:
- Data de finalització:
- Persones co-conductores.

Grup 2.

- Data d'inici:
- Data de finalització:
- Persones co-conductores.

Grup 3.

- Data d'inici:
- Data de finalització:
- Persones co-conductores.

Sessions:

Nº sessions per edició:

Duració de cada sessió:

Periodicitat:

Curs 2018 / 2019:

(Omplir solament si ja està tancada la programació. En cas de fer més d'una edició durant el curs del projecte grupal (Grup 1; grup 2; grup 3; ...) caldrà especificar aquesta informació per a cada grup)

Nom complet de les persones integrants:**Calendari previst de les sessions a realitzar:****Lloc de realització:**

Àrea de Drets Socials
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Departament de Serveis de Vida Independent
València, 344, 1ª planta
08009 Barcelona
www.bcn.cat/imd

PROJECTE COMUNITARI

Nom del Projecte:

Tipus d'intervenció comunitària:

- De Prevenció primària i secundària ☐
- De presència i participació en la xarxa territorial / sectorial ☐

Projecte de continuïtat o nou:

Continuïtat	☐	Nou	☐
-------------	--------------------------	-----	--------------------------

Justificació:

(Omplir solament si el projecte és nou o no es va escriure la justificació quan es va posar en marxa anteriorment)

Breu descripció del Projecte: en què consisteix?:

Professional/s:

(Omplir solament si es participa únicament en una instància o nivell - Per exemple: grup motor / Plenari / Comissió de treball o similars. Si es participa en més d'una instància o nivell, informar-ho a l'apartat "Es participa en més d'una instància o nivell?")

Nom complet	Perfil professional	Dedicació

Altres agents del territori intervinents / col·laboradors:

Servei / Entitat	Nom persona	Funció / càrrec / perfil

Objectius generals:

--

Es participa en més d'una instància o nivell?:

(Omplir solament quan es participi dins el mateix projecte en més d'un nivell. Per exemple: grup motor o Plenari i una o més comissions de treball específiques, etc.)

NO ☐

SÍ ☐ En cas afirmatiu facilita la següent informació:

Nom Instància o nivell 1.

- Data d'inici:
- Data de finalització:
- Professional/s del CDIAP (nom complet / perfil / dedicació):

Nom Instància o nivell 2:

- Data d'inici:
- Data de finalització:
- Professional/s del CDIAP (nom complet / perfil / dedicació):

Nom Instància o nivell 3:

- Data d'inici:
- Data de finalització:
- Professional/s del CDIAP (nom complet / perfil / dedicació):

Període implementació:

(Omplir solament si es participa en una única instància o nivell)

--

Àrea de Drets Socials
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Departament de Serveis de Vida Independent
València, 344, 1ª planta
08009 Barcelona
www.bcn.cat/imd

MEMÒRIA I AVALUACIÓ

PROJECTE DE TERÀPIA GRUPAL

Nom del Projecte:

Data d'inici i data de finalització del projecte:

Projecte de continuïtat o nou:

Continuïtat	☐	Nou	☐
-------------	--------------------------	-----	--------------------------

Professionals co-conductors/es:

(Omplir aquest apartat si es fa una única edició del Projecte. Si se'n fan varies deixar-ho en blanc i informar-ho en l'apartat "Està prevista més d'una edició?")

Nom complet	Perfil professional

Persones que han participat al grup:

(Omplir les dades que corresponguin a cada projecte)

Dades:

Total persones diferents que han participat en el projecte:

- **Nº infants diferents:** Total lens enes
- **Famílies:**

Nº persones a l'inici del grup:

Nº persones al final del grup:

Perfil:

Valoració qualitativa:

Avaluació en relació als objectius generals programats:

Grau assoliment objectius programats:

En cas de no assoliment o assoliment parcial, quina/es creus que ha/n estat la/es causa/es?

El projecte ha funcionat com estava previst?:

SÍ ☐ NO ☐ En què?. Per què?.

Edicions realitzades.

(Omplir aquest apartat solament si s'ha realitzat més d'una edició d'aquest projecte).

Total edicions realitzades en el període de la memòria del projecte:

Grup 1.

- Data d'inici Data de finalització

- Persones co-conductores (nom i perfil professional).

- N° i perfil participants:

- Valoració global.

Grup 2.

- Data d'inici Data de finalització
- **Persones co-conductores** (nom i perfil professional).
- **Nº i perfil participants:**
- **Valoració global.**

Grup 3.

- Data d'inici Data de finalització
- **Persones co-conductores** (nom i perfil professional).
- **Nº i perfil participants:**
- **Valoració global.**

Sessions realitzades:

Nº sessions realitzades:

Duració de cada sessió:

Periodicitat:

Valoració global del Projecte

Proposes la continuïtat del projecte?

SÍ ☐ NO ☐

En cas afirmatiu, modificaries quelcom?

NO ☐ SÍ ☐ Explica què canviaries:

Àrea de Drets Socials
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Departament de Serveis de Vida Independent
València, 344, 1ª planta
08009 Barcelona
www.bcn.cat/imd

MEMÒRIA I AVALUACIÓ PROJECTE COMUNITARI

Nom del Projecte:

Període respecte del qual fem aquesta Memòria i avaluació:

Tipus d'intervenció comunitària:

- De Prevenció primària i secundària ☐
- De presència i participació en la xarxa territorial / sectorial ☐

Projecte de continuïtat o nou:

Continuïtat ☐ Nou ☐

Professional/s:

(Omplir solament si es participa únicament en una instància o nivell - Per exemple: grup motor / Plenari / Comissió de treball o similars. Si es participa en més d'una instància o nivell, informar-ho a l'apartat "Es participa en més d'una instància o nivell?")

Nom complet	Perfil professional	Dedicació

Altres agents del territori que han intervingut / han col·laborat:

Servei / Entitat	Nom persona	Funció / càrrec / perfil

Des del CDIAP hem participat en més d'una instància o nivell?:

(Omplir solament quan es participi dins el mateix projecte en més d'un nivell. Per exemple: grup motor o Plenari i una o més comissions de treball específiques, etc.)

NO ☐

SÍ ☐ En cas afirmatiu facilita la següent informació:

Instància o nivell 1.

- Nom:
- Professional/s del CDIAP (nom complet / perfil / dedicació):

Instància o nivell 2:

- Nom:
- Professional/s del CDIAP (nom complet / perfil / dedicació):

Instància o nivell 3:

- Nom:
- Professional/s del CDIAP (nom complet / perfil / dedicació):

Activitat que hem realitzat / participat:

Nº reunions realitzades: Periodicitat reunions:

Altres activitats realitzades: NO ☐

SÍ ☐ Explica quines i en què han consistit:

Avaluació en relació als objectius generals programats:

Grau assoliment objectius programats:

En cas de no assoliment o assoliment parcial, quina/es creus que ha/n estat la/es causa/es?

El projecte ha funcionat com estava previst?:

SÍ ☐ NO ☐ En què?. Per què?.

Valoració global del Projecte

Valoració de la nostra participació:

Valoració de la utilitat d'aquest Projecte pel nostre CDIAP:

Proposes la continuïtat del projecte?

SÍ ☐ NO ☐

En cas afirmatiu, modificaries quelcom?

NO ☐ SÍ ☐ Explica què canviaries: